

DOMOLJUB

Ishaja vsak šetrek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogi:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spis in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 28.

V Ljubljani, dne 13. julija 1911.

Leto XXIV.

Liberalna muha.

Lažnivec je kakor muha, ki zaide v pajkovo mrežo; čimbolj ceba in se prekucuje, tembolj se zadruguje in tem bolj gotovo je, da se ne bo rešila. Lažnivec se tudi, ko ga dobiš na laži, vedno bolj sam z novimi lažmi in izgovori zapleta in namestu da bi se rešil, kakor želi, pride le še v večjo sramoto.

Taka se godi zdaj z našimi liberalci. Pri volitvah so bili tepeni prav po notah; vjeli so se v mrežo; zapletli so se s svojimi lažmi in sleparijami. Lahko razumemo, da bi radi ven. Pa kako? Delali so kakor muha in kakor lažnivec. Brcali so in se premetavali sem in tja, kje bi dobili kak flajšter za svoje skeleče rane. In nazadnje so ga po svojih mislih tudi dobili. Jeli so kričati po svojih listih in po svojih oštarjih: Samo slov. kmet je neumen in zabit; drugod, posebno na Dunaju so pa zmagali naprednjaki. Napredna misel je zmagala nad klerikalci na Dunaju; tako so rjuli in še rjovejo. Nekateri izmed njih so celo tako predrzni, da pravijo: Čeprav na Kranjskem in na Štajerskem nismo zmagali, smo pa zmagali na Dunaju.

S tem izgovorom, s to navidezno tolažbo so se pa le še bolj pomočili v svoj šmir in pogrezili v močvirje, prav kakor muha v pajčevini.

Poglejmo si to njihovo nelzrečeno smešno neumnost in občudujmo jih v njihovi sramoti. Res je, da so na Dunaju zvezani judje, liberalci in socialni demokratje zmagali krščanske socialce in jim vzeli razen treh vse poslance. Toda, ko bi naši liberalci le eno ped daleč videli predse, ko bi imeli v svoji politiki en lot pameti, bi nikoli in nikjer ne štelih teh zmagovalcev med svo-

jo stranko. S tem, da pa takorekoč sebe zamenjujejo z dunajskimi judi in soc. demokrati, morajo postati našemu ljudstvu le še bolj ostudni in vsak pameten človek se mora z gnusom obrniti od njih. Slovenski kmet, beri nastopne vrstice in podrgni jih pod nosom slovenskemu liberalcu, ki se tolaži z dunajsko zmago.

Kako so pa zmagali dunajski judje s socialnimi demokrati vred nad krščanskimi socialci? To je treba presoditi, potem je vse jasno. Prvič: Judje s socialnimi demokrati vred so posebno na vse mogoče načine tulili, da so dunajski krščanski poslanci v zvezi z nemškimi kmečkimi krščanskimi poslanci, in da delajo le za kmeta, ne pa za meščana. Poglavitna njihova naprednost je bila v tem, da so očitali dunajskim poslancem, da niso bili za to, da bi se za živo živino odprla srbska, romunska, bolgarska in ruska meja, in da so vsled tega vzrok dragemu mesu. Vsa liberalna naprednost na Dunaju je bila obrnjena samo proti kmetu. Ker so krščanski poslanci dunajskega mesta trdili, da se ne sme gledati v državi samo za en stan, marveč za vse, in da se mora varovati tudi kmet, zato so se vrgli judje in socialni demokratje z vso silo proti njim in so jih premagali. Na Dunaju ni zmagala nobena napredna misel, marveč samo sovraštvo proti kmetu. Zato je pa res kot nalašč, da so se naši liberalci tako izkazali po svojem porazu, da sebe zamenjujejo z dunajskimi judi in socialnimi demokrati. Veseli jih, da so zmagali kmetovi sovražniki. Napredna stranka je pri njih tista, katera hoče uničiti kmeta. Zadnji slepec med našim kmečkim ljudstvom mora zdaj odpreti oči. Črno na belem je bral v »Narodu«, »Jutru«, »Gorenjcu« in »Slo-

venskem Domu«, kako se vesele naši liberalci dunajskih volitev. In te volitve so se zvršile v znamenju najgrših laži in najbesnejšega sovraštva proti kmečkemu stanu.

Drugič: Judovski bogatini so vrgli stotisoče za te volitve. Zakaj? Odgovor je lahek: V Avstriji bo treba novih davkov. Krščanski ljudski poslanci so trdili, da se mora ta davek naložiti na bogatejše stanove, da se mora zlasti znatno zvišati dohodninski davek od velikih dohodkov, da se morajo obdavčiti dividende, — dobički od velikih družb in bogate nagrade, — tantieme —, ki jih vlečejo upravni svetniki takih družb. Tam se dá dobiti še mnogo milijonov. Za judje je pač cenejšo, če z nekaj stotisoči, ki jih izdajo za volitve, spravijo svoje pristaše v državni zbor in se s tem morda obvarujejo, da bi jim ne bilo treba plačevati milijonov pri novih davkih. Ta kupčija je zanje dobra. Zmagali so, tepeno je pa pri tem ljudstvo, ki ima svojih zastopnikov manj. Socialni demokratje so za to, da se zviša zemljiški in obrtni davek; judovski prijatelji jim bodo pomagali in treba bo hude vojske, da se to prepreči. Take zmage so pa naši liberalci veseli. In celo liberalni kmetje, dasi se gre pri tem ravnotako za njihov žep, kakor za žep naših somišljenikov.

Tretjič: Dunajski krščanski socialci so bili Nemci in so zlasti Čehom na Dunaju naredili mnogo krivic. To pa vemo vsi, in to so celo naši liberalci še večkrat povedali — dr. Rybář je to javno v državnem zboru povdarjal, da so bili Slovanom, in zlasti nam Slovencem bolj naklonjeni kakor liberalni Nemci in judje, tudi bolj kot nemški socialni demokratje. Vedno so trdili, da je treba napraviti med av-

strijskimi narodi pošteno spravo. Liberalni Nemci in judje so ravno zavoljo tega tulili pred volitvami, da so krščanski socialci premalo nemški, da indajajo nemštvo, da komaj čakajo, da bi se rveneli s Čehi in Slovenci. Taka je bila naprednost, ki je zmagala pri volitvah. Ljudje so se dali preslepiti in podkupiti, pa so šli v boj proti njim. Najbolj zagruzena in najbolj strupena nemška stranka je zmagala na Dunaju, stranka, ki nas sovraži in zaničuje, ki nebe miru, ampak hoče, da bi postali Čehi, posestvo pa mi Slovenci hlapič Nemcem, oziroma Lahom. In te zmage so veselo našli liberalci. Poznali smo jih že pred. Zdaj je liberalna muha popolnoma zadržana v mreži svojih laži in sleparij. Naj pogine!

~~~~~

Župan.

Važni nasveti pri občinskih volitvah.

Ločanje deželne in državnozbornske volitve so pokazale, da je bila zmaga naših poslancev v onih posameznih volilnih krajih, kjer so občinski odbori pristali S. L. S., najbolj sijajna.

Ta izkušnja naj nas uči, naj nas spodbuja, da moramo vso pozornost obratovati na to, da dobimo dobre občinske odbore. Zelo napačno je tedaj mnenje nekaterih občanov, ki mislijo, da je vseeno, če pride k občinski volitvi ali ne. Slišal sem že tudi reči: »Kaj bom hodil volit, enega bodo tudi brez mene izvolili; naj bo župan kdor hoče, saj ni nobeden za nič, samo plačevanje imamo in drugega nič.« Ali mar ni tako govorjenje nespametno?

Seveda, davkov ne bo župan odpravil, to je resnica, ampak oglejmo si županovo mesto v drugi luči.

Kaj pa je župan? Moj odgovor je ta-le: če je vsestransko pošten, pravičen, delaven in ponižen, se mora reči, da je župan velikega spoštovanja vreden mož in obenem velik revež, ker ne more in ne sme vsakemu ustreči, kar povzroči, da ima tudi sovražnike.

Veliko občanov ne ve in tudi ne ve, kakšno moč ima župan in kakšne dolžnosti ga vežejo.

Župan je takorekoč v stiku z vsemi gradi do ministrstva, kateri poslujejo z njim, četudi ne vselej naravnost, pa po predpisanih stopinjah različnih uradov.

Največ ima posla z okrajnim glavarstvom, deželnim odborom in deželno vlado, veliko pa tudi s sodiščem.

Velikokrat je v zelo važnih zadevah vprašan in večinoma sam odgovarja in le njemu se verjame.

Ali mar ni to važno? ali se more naupati to stališče županu, ki mu je blagostanje občanov ali tudi dostikrat posameznih oseb deveta briga? Ali bo mar župan, ki nima nobene vesti, delil podporo iz ubožnega zaklada pošte-

no in tistim ljudem, ki so jo opravičeni dobili? Nikdar ne! Delil bo takim, ki mu bolj ugajajo.

Dober občinski odbor sestaviti pa ni tako enostavno, kakor se splošno misli. Treba je, da se spočetkoma prav posluje. Moja misel je:

Zberó naj se štirje ali pet možakov-poštenjakov z gospodom župnikom na čelu v osnovalni odbor, kateri bo določil odbornike in skrbel, da se bodo volilci tudi teh držali ter pri volitvi enoglasno volili izbrane odbornike v posameznih razredih.

Pri določitvi odbornikov naj se predvsem pazi, da se izberejo pošteni, dobri družinski očetje in varčni gospodarji. Kdor je slab gospodar na svojem domu, tudi pri občini ne bo dobro gospodaril; pijanci in šnopsarji niso za to rabo, naj le doma dremlejo; kdor zabavlja čez duhovščino in verske resnice, četudi je imovit ali pa »študirane«, ne spada sem, pustite ga, naj se le doma pridruži; razuzdanece, goljufijam podvrženih, v vednem prepiru pri svojih domačih živcih, potem tudi takih, ki se vedno tožarijo za malovredne stvari, nikakor ne smemo sprejeti v občinski odbor.

Z eno besedo: volimo samo poštene in značajne može, potem bomo gotovo tudi dobrega župana dobili.

Če bomo imeli dobre občinske odbore, potem bo tudi povsod krajni šolski svet pravi, kar je zopet velikega pomena in končno bodo tudi deželne in državnozbornske volitve dobro izpadle.

Ker bo letos še veliko občinskih volitev, si dovoljujem te vrstice prav toplo priporočiti, ker le po tem navodilu lahko dospemo do pravega cilja, v kar pomozi Bog!

Volilec, ki kmečke razmere dobro pozna.

Političen pregled

CESARJEVO ZDRAVJE.

Mnogo se je govorilo in pisalo preteklo pomlad, zlasti okrog Velike noči in tudi pozneje ne prereditko, glede zdravja našega osivelega ljubljenekega vladarja. Poročali smo v »Domoljubu« (štev. 22. z dne 1. junija t. l.), da se je bil podal cesar iz Gor. Ogrskega, kjer je bival do konca aprila na svojem gradu Gödöllő, a se ni tam radi neugodnega vremena hotelo njegovo prehlajenje (katar in kašelj) povoljno izboljšati. Da si prežene ta moreči in nadležni kašelj, se je podal prve dni junija v drugo letovišče, v Lainz, kjer je bival v vili Hermes ravno en mesec. To bivanje je imelo ugoden uspeh, kajti poroča se, da je sedaj cesarjevo stanje in počutje glede zdravja prav ugodno, cesar si je popolnoma opomogel od onega hudega kašlja in katarja.

Poletni vročini se izogne cesar s tem, da se je, kakor že dolgo vrsto let, tudi preteklo soboto podal v svoje letno bivališče, v Isl, sredi gozdnatih in goratih lovišč. V Islu vlada radi prihoda cesarjevega zelo veselo, slavnostno razpoloženje, saj je ravno radi tega se nabralo dokaj veliko tujcev in so se povsod izvršile mnogovrstne priprave za dostojen, veličasten sprejem Njegovega Veličanstva, ki je v svoji znani skromnosti izrazil željo, naj se mu ne prireja posebnega sprejema, a mesto si je bilo kljub temu nadelo slavnostno lice in bilo praznično ozaljšano. Šolska mladež pa je tvorila ob cestah, po katerih se je peljal cesar, častno stražo (špalir), da pozdravi cesarja. Dne 17. julija se sicer vrne cesar iz Isla na Dunaj, kamor pride otvoriti osebno s prestolnim govorom zasedanje nove zbornice dne 18. julija, a se takoj 19. t. m. zopet po vrne nazaj v Isl.

SKLICANJE DRŽAVNEGA ZBORA.

Zasedanje nove zbornice se prične, tako je sedaj končno določeno, 17. julija. Cesar bo imel 18. t. m. prestolni govor osebno, ne prestolonaslednik, kakor se je prej nameravalo. Dne 3. julija je bil nov ministrski predsednik baron Gautsch (Gavč) pri cesarju v avdijenci, kjer se je določilo besedilo prestolnega govora za poletno zasedanje zbornice.

Poletno zasedanje državnega zbora bo le kratko. Trajati utegne najdalje približno še prvi teden avgusta. Novi ministrski predsednik baron Gautsch bo obrazložil v eni začetnih sej svoj vladni program (načrt), o tem se bo razvila razprava (debata) zbornice, kjer bodo poslanci grajali razne nedostatke državne uprave, vladne politike itd. ter izražali svoje želje, zahteve in stremiljenja svojih strank itd. Te dni pevali Gautsch k sebi voditelje raznih strank, da jih seznani in jim sporoči svoje načrte in da z njimi določi načrt za prvo kratko zasedanje nove zbornice.

Odločilna pogajanja s političnimi strankami prične baron Gautsch šele koncem avgusta in češki namestnik knez Thun se bo pogajal s češkimi strankami, češkimi in nemškimi v svrhu dosege sprave med Čehi in češkimi Nemci, ki so se bila lani po trdovratni neodjenljivosti Nemcev razbila.

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

SEDMO POGLAVJE.

Drugi in tretji dan.

»Dovolite, gospod Milanovič«, pravi general, »da jaz čujem mesto vas, vi pa si nekoliko odpočijte med tem. Za-

kaj že tri noči skoraj niste zatisnili očesa, a pomislite vendar, kako drago-ceno je za nas vaše življenje.»

»Prisrčna hvala, gospod general. Hočem storiti po vaši želji. Zamjan, nadomesti Mirtiča! Bodite skrbni in pazljivi, dragi moji, in pokličite me, če bi veter postal močnejši.»

Po teh besedah je sedel in v par trenutkih globoko zaspal. — Vse je bilo mirno, le valovi so semintja udarjali ob čoln in tako motili skrivnostno ti-hoto. Tudi vdovo je zmogla nazadnje utrujenost; naslonila se je na Zam-jana, ki je vodil krmilo, in zadremala. Ta je mirno sedel in se ni ganil, ker se je bal, da ne bi prebudil izmučene žene.

Bilo je približno okrog četrte ure, kar začne veter, ki je dosedaj precej močno pihal od jugovzhoda, pojenja-vati, nato pa hipoma zopet potegne in sicer naravnost od severa. Mirtič vzbudi Milanoviča, ki takoj stopi h krmilu. Gospa Završnikova se je prebudila, ker ji je Zamjan odtegnil svojo ramo; vsled mrzlega vetra se je tresla po vsem životu in se tesneje zavijala v svoj plašč. Sever je bil v resnici zelo oster in žena se je Milanoviču zasmila. Ni pomišljala dolgo; slekel je suk-njo in z njo ogrnil vdovo. Ta je sicer ugovarjala, a Milanovič jo je s prijaz-nim nasmehom in bodrilnimi beseda-mi kmalu pomiril.

Vsled severnega vetra je vožnja po-stajala težavna in naporna. Čoln se je neprijetno stresal in močno zibal sem-intja med valovi, ki so se zaganjali v njegove stene in se dvigali tudi čez nje ter kmalu premočili vse, kar je bilo v čolnu. Veter je bil vedno silnejši in z njim so se dvigali na nebu od severa sem veliki oblaki, katerih vsak je pri-nesel s seboj kratko ploho. Valovi so se dvigali vedno višje in višje in stvar je začela biti resna. Milanovič ukaže zviti jadro, in ker je čoln že zajemal vodo, obrnil ga je pred veter in mu pustil prost tek. To je pa zahtevalo največje pozornosti in pazljivosti pri krmilu. Valovi so se divje penili in se kakor

divje zveri dvigali ob čolnu; večkrat se je zdelo, da ga bodo zdaj zdaj preplavi-li in ga pogoltnili v morsko dno. Mila-novič se je v tem boju z morskimi va-lovi izkazal pravega junaka in mojstra. Kakor izurjen borilec s sabljo odvrča smrtonosne udarce nasprotnikov, tako je on s krmilom prestregal valove, ki so kakor ob mogočnem zidu izgubljali svojo moč in se brez vsake škode zale-tavali v čoln. Milanovičevo oko je bilo čudovito bistro in ostro in prav tako spretne in urne so bile njegove roke. Kar so za veliko, z vsem opremljeno jadernico silni viharji Tihega oceana, to so bili ti valovi za mali odpri čoln. Do polovice jambora se je pogrezal v doline, katere so tvorili valovi, in kakor mrtev je za nekaj časa obstal na dnu, obdan kot od trdnega zidu spredaj in zadaj od črno-svetlih valov. Toda v istem hipu ga je že zopet zgrabila zadaj nepremagljiva sila in ga divje vrgla zo-pet nad valovje. Kot preganjana žival je bežal čolnič pred silnim vetrom, ki ga je kakor orehovo lupinico premeta-val s hriba v prepad, iz prepada zopet na hrib. To je bil grozen prizor in težka poskušnja tudi za izkušenega mor-narja.

»Bog nam bodi milostljiv!« je vzkli-kal obupno general. Kadar se je čoln zopet pogreznil v temni prepad in so se vedno novi, kakor gore visoki valovi drvili ljuto in grozeče proti čolnu.

Milanovič pa je odgovarjal z vese-lim glasom:

»Izvrsten čoln, gospod general, za-kaj taki valovi —« nadaljne besede so se izgubile v bučanju vetra in šumenju valov, ki so zopet zgrabili čoln in ga dvignili visoko nad penaste vodne gore.

Mornarja sta sedela mirno kot pri-bita na svojih mestih; pričakujoč naj-hujšega, sta stavila vendar brezmejno zaupanje v spretnost in neustrašenost Milanovičevo. Albin je mirno in molče čepel na tleh, general pa je sedel ob jamboru, oči kakor v tihi, iskreni mo-litvi obrnjene proti nebu. Vdova je še vedno na istem mestu sedeč držala v

naročju svojega sinčka in ga skrbno varovala pred vetrom in valovi. Tik po-leg nje je Milanovič vodil krmilo. Telo nagnjeno nekoliko naprej, pogled ne-premično uprt v morske valove, je bil prava podoba neustrašenega, vsaki ne-varnosti kljubujočega pomorščaka.

Začelo se je daniti. Morje je še div-jalo, veter pa je ponehaval. Kakor hitro je v motnem jutranjem svitu bilo mo-goče razločevati posamezne predmete, že so se oči vseh začele željno ozirati na vse strani, da bi zasledile nešilno ladjo: a nepregledna morska planjava je bila prazna.

Mogočno in veličastno je vželo solnce in robovi oblakov so se čarobno svetlikali v rožnati svetlobi. Z novim veseljem, z novimi nadami so se ob tem prizoru napolnila obupana srca ne-srečnih ladjelomnikov.

General je vstal, položil roko nađ oči in počasi in natančno premotrival celo obzorje.

»Sami smo,« pravi čez nekaj časa, »a vendar ne pozabimo, da je bil Vse-mogočni nocojšnjo noč z nami; On je tudi sedaj pri nas in nas bo prav go-tovo rešil iz stiske in nevarnosti, ka-dor bo čas za to.«

»Da, Gospod, nebeški Oče, bodi nam milostljiv in pomagaj nam, reši nas smrti v morskih valovih!« je šepetala vdova in prisrčen, iskren: »Bog usliši!« se je izvil iz src vseh navzočih. Ko pa je žena na svojih ramah opazila Mila-novičevo suknjo, tedaj urno vstane in vzklikne: »Kako neusmiljena sem ven-dar morala biti, gospod Milanovič, da sem vas celo dolgo, mrzlo noč pustila zmrzovati v lahki obleki, jaz sem pa . . .«

»O, gospa, prav nič nisem pogrešal suknje,« ji pretrga Milanovič besedo; »saj vidite, da sem si moral celo rokave svoje srajce zavihat, da me niso ovi-rali pri napornem delu. Zato bodite za-radi mene brez vseh skrbi. — Mirtič, pokliči gospoda Albina! Nekoliko zajtr-ka se bode prileglo vsakemu.«

(Dalje prihodnjič.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Slovenski in hrvatski poslanci v državnem zboru ustanove bržkone skupen klub. Dne 15. t. m. se vrši na Du-naju tozadevno posvetovanje. Združili bi se vsi poslanci, ki so izvoljeni na krščanski in državno-pravni program. Klub, ki se ustanovi, bo zopet nov ko-rak za zbližanje obeh bratskih naro-dov.

Marijine družbe na katoliški mla-deniški tabori Na razna vprašanja o udeležbi Marijinih družb na katoliš-škem shodu jugoslovanske mladine, javljam, da je želja prevzvišenega gosp.

knezoškofa, da se moške Marijine dru-žbe tega pomenljivega shoda polno-številno udeležijo, ter je prevzvišeni gos-pod knezoškof določil, da s č. gospo-dom Učakom zastopava Marijine druž-be v pripravljavnem odboru. Vabim č. gg. voditelje moških Marijinih družb da z vso vnemo delujejo za veliko ude-ležbo na katoliškem mladeniškem ta-boru, ki naj našo mladino okrepi v lju-bezni in v delu za svetle krščanske vzore. — V Ljubljani, 8. julija 1911. — Jan. Flis, generalni vikar, za Mari-jine družbe.

Duhovniške vesti. Izpraznjeni ka-nonikat pri ljubljanski stolnici bo po-deljen bogoslovnemu profesorju vlč. g. dr. Josipu Gruđen. — Župnija Žiri nad Škofjo Loko je podeljena č. gosp. Jožefu Logarju, prefektu v ško-fovem zavodu v Št. Vidu; župnija Vrh-polje pri Vipavi pa č. g. kaplanu An-tonu Papežu.

Liberalci in mladeniški tabor. Kot besni, stekli volkovi so jeli tuliti razni liberalni časnikarski mazači proti na-znanjenemu splošnemu shodu naše ka-toliške mladine. Odrekajo jej sploh

vsako pravico za nastop v Ljubljani ter pravijo, da niso odgovorni za mir in red v Ljubljani v dneh mladeniškega tabora. Naša mladina takih varuhov miru in reda sploh ne potrebuje, ker ga zna vzdrževati sama, odločno si pa prepoveduje zabranitev vstopa v središče Slovenije, ker imajo naši mladeniči kot sinovi poštenega slovenskega ljudstva vsaj toliko pravice do središča Kranjske, kot pa peščica liberalnih frakarjev in pisarjev, ki so vedno nemoteno vršili svoje prireditve. Ljubljana je središče vseh Slovencev in liberalci naj pustite naše prireditve tako v miru, kot pustimo njihove mi. Dobiček od tega bo imela le Ljubljana.

Nova velika stavba v Ljubljani. Deželni odbor je kupil stavbišče stavbinske družbe Union in g. Verovška nasproti deželnemu sodišču. Ondi se bo zgradilo veliko poslopje za deželno banko, za obrtnopospeševalni urad, trgovsko šolo, zadrugni urad itd.

Cesta Žiri—Sora—Zajeze. Dne 6. t. m. se je vršil obhod nameranih zvez Popit—Sorotov mlin in Sorotov mlin—Zajeze. Bili so navzoči od deželnega odbora dr. Lampe in svetnik Sbrizaj, cestni odbor idrijski z načelnikom Didčem in cestni odbor logaški z načelnikom Mihevcem. Po obhodu obeh prog, ki se ga je udeležilo mnogo ljudstva, je sklepal cestni odbor logaški. Sklep je: Gradi se okrajna cesta po Sori od Sorotovega mlina do Zajel na cesti Rovte—Logatec. Gradbene stroške nosi idrijski okraj. Da se ustreže tudi drugi strani, bo podpiral cestni odbor napravo poti od Popita do Sorotovega mlina. Navzoči posestniki sveta so takoj podpisali izjave, da odstopijo svoj za zgradbo ceste na Zajeze potrebni svet brez plačila. Ako tudi drugi posestniki sledijo temu lepemu zgledu, bo kmalu mogoče pričeti z zgradbo ceste. Na posamno željo kaknega liberalnega gostilničarja se pa dežela ne bo ozirala, ker so liberalci glasovali proti cestnemu zakonu in zabavljajo proti onemu posojilu, iz katerega se je zgradilo že toliko cest.

V odbor deželne zveze za promet s tujci so od deželnega odbora imenovani: deželni glavar pl. Šuklje, poslanci Jož. Pogačnik in Ivan Piber, dr. V. Krisper, dr. Papež, tajnik Andrej Perko in računski svetnik H. Lindtner.

Zakon o občinskih mirovnih uradih ki ga je sklenil deželni odbor v zadnjem zasedanju, bo v kratkem potrjen. Deželni odbor je po želji vlade izvršil nekatere izpremembe formalnega značaja.

Deželna elektrarna na Gorenjskem. Deželni odbor je vložil prošnjo za koncesijo za elektrarno na Završnici, iz katere bi dobivalo električno luč in silo deset občin v radovljiškem okraju. Prošnjo za tako koncesijo je vložila tudi neka zunanja zasebna družba, a jo je morala umakniti, ker si je dežela že prej zagotovila ves potreben svet.

Krajinim šolskim svetom in šolskim vodstvom naznanja »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani, da bo izdala v naj-

krajšem času **popoln zaznamek in cenik šolskih tiskovin, učil in knjig.** — Zaznamek, ki bo zelo pregleden, bo knjižgarna takoj, ko bo dotiskan, razposlala krajnim šolskim svetom. Posebne važnosti bo zaznamek radi tega, ker bo obsegal tudi vsa potrebna in priporočljiva učila.

Dva Marijina družabnika hkratu na mrtvaškem odru. Dne 5. t. m. popoldne ob 1. uri je umrl v Ljubljani na Stolbi št. 4 g. Luka Šabec, hišni posestnik v 76. letu starosti. — Ponoči istega dne pa je zatisnil oči g. Jakob Černe, postrežček, stanujoč na Zabjaku št. 6.

Gosp. Adolf Hauptmann v Ljubljani je prodal svojo tovarno in kupčijo z oljnatimi barvami tovarnarju E. Zankelnu iz Gradca za 360.000 kron.

Za pogorelce v Gabrijah pri Brunicah je deželni odbor dovolil 3000 K, Kranjska hranilnica pa vsoto 1000 K. Pogorelci so v veliki revščini in potrebni vsestranske podpore.

V zdravstveni zastop topliški je od deželnega odbora imenovan Ivan Rakoš, posestnik in tovarnar v Straži.

Pogrešan dijak. Dne 4. t. m. je neznano kam odšel četrtošolec II. državne gimnazije ljubljanske, Alojzij Stepic, rojen 8. maja 1894 v Bukovici pri Litiji. Pogrešanec je srednje postave, suhega obraza, nosi zelen klobuk, črn suknjič in temne kariraste hlače. Bati se je, da bi mladenič ne storil kake nepremišljenosti.

Tečaj za krojače in krojačice. Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem namerava prirediti v mesecu avgustu t. l. približno pet tednov trajajoči tečaj za krojače in posebej za krojačice. V tečaj se sprejmejo predvsem svojo obrt samostojno izvršujoči mojstri, oziroma mojstrinje, nadalje pomočniki in pomočnice, če izvršujejo obrt vsaj že nekaj let, iz Ljubljane in po možnosti tudi iz cele Kranjske. Zglašiti naj se za sprejem v zavodovni pisarni na Dunajski cesti št. 22 najkasneje do 28. julija. Ravnotako se namerava prirediti strokovni tečaj za črevljarje še v poletni sezoni in se oglasila sprejemajo že sedaj na istem mestu.

Knezoškofjski zavod sv. Stanislava v št. Vidu n. Ljubljano je zaključil šesto šolsko leto. Zavod je imel šest gimnazijskih razredov in se otvori s prihodnjim letom že sedmi razred. Vseh gojencev je bilo 256. Koncem šol. leta 1910/1911 je bilo, da vstopijo v naslednji višji razred, odlično sposobnih 66, sposobnih 134, vobčesposobnih 13, nesposobnih 31; ponavljalni izpit se je dovolil 10, brez razredbe sta 2. Po rojstnem kraju jih je bilo 246 s Kranjskega, 3 s Štajerskega, 1 s Koroškega, 1 s Češkega, 2 s Hrvatske in Slavonije, 2 iz Amerike. Poučevalo je na zavodu 14 profesorjev.

Redek slučaj. V nedeljo, 16. julija, bosta imela v št. Lenartu nad Škofjo Loko novi maši po dovršenem tretjem letu bogoslovja dvojčka Matej in Tomaž Tavčar, rojena 17. septembra 1887. in v mašnika posvečena 5. julija t. l. na

dan sv. Cirila in Metoda. Prihodnjega meseca avgusta pa bo minulo 59 let, odkar sta tudi po dovršenem tretjem letu bogoslovja imela novi maši oba en praznik, prvi zjutraj, drugi ob 10. uri v Poljanah nad Škofjo Loko tudi dvojčka Anton in Ignacij Tavčar (Kosmova), rojena 1. januarja 1827 in posvečena na 31. julija 1852.

Za zveste posle. Kranjska hranilnica v Ljubljani je na letošnjem obecnem zboru določila 3000 kron za nagrade poslom, ki so služili neprestano 15 let pri eni in isti družini in so najmanj tri leta že vložniki Kranjske hranilnice. V ta namen določena vsota se je razdelila na 10 nagraj po 100 K in 40 nagraj po 50 K, tako da je lahko obdaruваниh 50 poslov. Za te nagrade se je potegovalo 154 oseb poselskega stanu. Podpore je prejelo 144 prosilcev in jih je služilo 56 od 15 do 20 let, 23 od 21 do 25 let, 19 od 26 do 30 let, 16 od 31 do 35 let, 17 od 36 do 40 let in ostalih 13 poslov od 41 do 65 let neprestano pri eni in isti družini.

Ogenj v Slavini. V soboto, dne 1. t. m. zjutraj, je izbruhnil požar v hlevu posestnika Ivana Šabeca v Slavini. Pogorel je isti do tal in le domačim gasilcem se je posrečilo rešiti živino in gospodarsko orodje. Ker je bilo vreme mirno in požarna bramba takoj na licu mesta, se ogenj ni razširil dalje po vaši.

Cena živine na Goriškem. Iz Gorice pišejo: Cena goveje živine pada; to se je pokazalo na zadnjem živinskem trgu in sicer je padla za 100 do 200 kron. Cena mesa je pa še vedno ista.

Velika starost. Umrl je dne 5. t. m. v Šmihelu pri Novem mestu Mihael Knafelc, posestnik v visoki starosti 95 let. Pokojnik je bil kljub visoki starosti še zelo čvrst. Pogreb je bil v četrtek ob peti uri popoldne. N. v. m. p.

Zgubil se je 29. junija zvečer deček Anton Kristan, doma iz Moškrina št. 1. Star je 13 let. Pri sebi je imel slamnik, rujav obleko, bil je čisto ostrižen, samo odspredaj ima malo več las. Postave je bolj velike. Včasih tudi ni bil pri pravi pameti.

Kako podpirajo Hrvatje svoje časopisje? Listi poročajo, da so nekateri odlični hrvatski rodoljubi žrtvovali v ta namen: Dr. M. Starčević 30.000 kron, dr. A. Pavelić 12.150 K, Stjepan Zagorac 5600 K, Mato Miletić 2500 K itd. Da se razbremenene te posamezne osebe, ki so doslej na lastnih ramah nosile vse žrtve, se je takoj na tozadevnem sestanku obvezalo 60 članov stranke, da bodo vsako leto plačali v strankin tiskovni fond po 400, 200, 100, 60, 50 ali manj kron, nekateri pa mesečno po 1, 2, 5, 8, 10 in celo po 20 kron. Celo nekmet se je obvezal za letnih 30 K. To je lep zgled strankarske zavednosti in požrtvovalnosti. Kaj pa pri nas? Ako ne zmremo takih žrtev, storimo vsaj to za naše časopisje, kar nam ne povzroča nobenih večjih stroškov: Agitirajmo zanj in razširjajmo ga povsod!

Prvi slovenski Orel v Ameriki. V Clevelandu so ustanovili zavedni katoliški slovenski mladeniči telovadno

društvo Orel po zgledu slovenskih Orlov v domovini. Telovadcev ima prvi slovenski Orel v Ameriki že 30 rednih ter tudi več podpornih članov. Slovenski Orel v Clevelandu naj krepko napreduje. Želimo mu mnogo uspehov in kličemo krepki »Na zdari«

Otroka umorila in razkosala. V Bonnu na Nemškem je 21letna dekla Henrijeta Taprich zadavila svojega novorojenega otroka ter truplo na bestialen način razkosala. Nečloveško mater so zaprli.

Ženo in sebe umoril. Iz Lvova v Galiciji poročajo: Pred kratkim poročen gospodarji uradnik Ignacij Strzelbicki v Mizunu pri Dolini je 5. t. m. zjutraj ustrelil svojo ženo in nato tudi samega sebe. Poprej je pahištvo polil s petrolejem in ga zažgal. Ogenj pa so ljudje kmalu zapazili in pogasili. Oba zakonska so našli že mrtva. O vzroku ni ničesar znanega.

Utonil je v dve uri od Pulja oddaljeni vasi v morju Hrvat Jožef Premate. Letos zahtevajo morski valovi nezimerno mnogo žrtev. — Blizu Zagreba sta pa v Savi utonila pri kopanju 18letni zidarski vajenec Josip Cilić in nek trgovski pomočnik.

Vlomili so dne 16. junija v vasi Konj pri Litiji v stanovanje posestnice Frančiške Orehek ter ji ukradli srebrno uro z verižico, vredno 33 kron, in par dobrih čevljev. Na mestu najden par starih čevljev bo bržkone pomagal izslediti uzmoviča.

Potujoči mrlič. Iz Sarajeva poročajo 3. t. m. o nekem nenavadnem slučaju v Zvorniku. Kmet Ljubomir Rakić je umrl v 46. letu starosti vsled neke notranje bolezni. Mrtvec je ležal v sobi na mrtvaškem odru in ženske so kot običajno molile do večera pri krsti, nakar so odšle domov. Ko je vdova nato prišla nazaj v sobo, je opazila, da je krsta prazna. Prestrašena je sklicala skupaj ljudi po hiši. Preiskali so vse prostore, toda mrliča ni bilo nikjer. Končno so ga našli na tleh na poti v vrt v beli mrtvaški obleki. Nobenega znaka življenja ni bilo v njem. Obrazne poteze pa je imel skrčene kot v velikih bolečinah in osteklenele oči odprte. Ni dvoma, da je Rakić na novo oživel na mrtvaškem odru ter zapustil krsto. To oživetje pa je trajalo le nekoliko hipov, kajti prihiteli zdravnik je konstatiral z gotovostjo vse znake smrti. Nesrečna vdova je vsled tega hudo zbolela.

Otrok v košari. 3. t. m. je v Zagrebu stopila v voz električne železnice neka kmetica s košaro na roki. Sprevodniku je rekla kmetica, da ima črešnje v košari. Čez nekaj časa pa je iz košare začelo prihajati neko ječanje; kmetica se je izgovarjala, češ, da ima sabo tudi piščeta. Ko je pa ječanje postalo le glasnejše, je sprevodnik vzel košaro in jo odprl. Nudil se je navzočim pretresljiv pogled: v košaro stlačen je ležal okrog dve leti star otrok z globoko vdrtimi očmi in čisto shujšanimi ročicami. Pretrgano žensko so nameravali izročiti policiji, a jim je nakrat izginila izpred oči.

Močan potres na Ogrskem. Dne 8. t. m. ob 2. uri zjutraj sta bila na Ogrskem dva močna potresna sunka. Cutili so ju v Szegedinu, Aradu, Miškolcu, Komornu, Gödöllő, Raji, Kečkemetu. V Kečkemetu je potres napravil veliko opustošenja. Na stotine dimnikov se je podrlo. Podrle so se tudi stene od več kot 100 hiš, udrle mnoge strehe. Brzobjavne in telefonske žice so pretrgane. Dosedaj pa ni nobene človeške smrtno žrtve. Škodo cenijo na več milijonov.

Dekle — morilka. 19letna Mara Milkovič v Kraljevcu je 22. junija v prepiru zabodla z nožem svojo tovarišico Draginjo Milutinovič, ki jo je obdolžila, da je ukradla neko platno. Vsled težkih ran je Milutinovičeva umrla že naslednji dan. Morilka se je sama naznanila sodišču.

Smrtna kosa med ameriški Slovenci. V Clevelandu je umrl John Jesih z Iga; pokosila ga je jetika. — V Little Falls N. J. je umrla soproga Lovra Slabe iz Logatca, stara 24 let. — Dne 13. junija je umrl v Stone City, Kans., mladenič Fran Žabkar iz krške okolice na Dolenjskem. Zasulo ga je kamenje. — V Forest City, Pa., je umrla Slovenka Cecilija Berzek iz cerkniške okolice v dobi 30 let. — Po nesreči je bil ustreljen v srce dne 19. junija 23letni mladenič Anton Avsec iz Dolža v stopiški fari. — Dne 12. junija je umrl v Radley, Kans., 34letni mož Martin Baloh iz Zgor. Tuhinja. V Ameriki zapuščena ženo in dve hčeri, brata in sestro, doma pa mater, tri brate in dve sestre. — V Colorado City je 2. junija umrla Marija Novlen, 38letna soproga, doma iz Dolenje vasi pri Ribnici. Zapuščena moža in štiri otročiče. — Dne 3. junija je umrl v Čikagi Anton Skala iz Sanica. Bil je v tem mestu celih 22 let.

Slovenske poroke v Ameriki. V Calumetu v slovenski cerkvi so se poročili v juniju Jos. Kreus z Mar. Fink, Peter Hrebec z Ano Colnar in Peter Štefanič z Ano Sotlič, v Dunlo, Pa., sta se pa dne 17. junija poročila Fran Naglič iz Dobračeve in Marijo Žganjar iz Ravna nad Cerknico.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica
Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Samoumor desetletnega dečka. Dne 2. t. m. se je v Cerovem logu, občina Orehovica, okraj Rudolfovo, obesil desetletni Anton Pavlin. Kaj je vzrok njegovemu samoumoru, je seveda neznano.

— **Kmetijski poučen izlet.** Deželni odbor kranjski priredi za kmetovalce dne 23. julija t. l. poučen izlet na deželno posestvo Robež. To posestvo, namenjeno za izrejo mladih bikov, se je ravnokar preuredilo v pašnik, ki more biti vzor zadružnim pašnikom. Posestvo meri 150 oralov, večina je gozda, približno tretjina se je izpremenila v vzoren pašnik, razdeljen v sedem ograjenih oddelkov. Tu se pase in po pravilih razumne živinoreje vzreja za plemo 50 mladih bikov, nakupljenih na Kranjskem. — Na posestvu je vzoren hlev, vzorno gnojišče in gnojnična jama. Ob enem si bodo izletniki ogledali knezoškofijsko pristavo v Goričanih, ki jo je dežela vzela v najem. — Povodom izleta bodo od 1. do 4. popoldne predavanja o uredbi pašnikov, o stroških, ki so s tem združeni, o gnojenju travnikov in pašnikov, o uspehih paše pri živini itd. — Izleta se more udeležiti vsak posestnik, ki se za stvar zanima, v prvi vrsti pa se vabijo člani živinorejskih in pašniških zadrug, katere nameravajo urediti svoje zadružne pašnike. — Zbirališče udeležencev je pri gospodarskem poslopu na Robežu. Od železniške postaje Medvode na Robež so izletnikom vozovi pri vlakih z Jesenic ob 9. uri 29 minut in iz Ljubljane ob 9. uri 30 minut brezplačno na razpolago. Ravnotako nazaj. Udeleženci dobijo v Robežu tudi mrzlo kosilo s pijačo zastoj. Zlasti se priporoča izletnikom z Dolenjskega, da si pridejo deželno pristavo ogledat. Ugodno zvezo imajo s prvim jutranjim vlakom. Zunanji udeleženci se naj oglase pri deželnem odboru v Ljubljani po dopisnicah do 20. t. m. Poznejšim prosilcem bi se ne mogla priskrbeti vožnja in kosilo. Zadruga naj vpošljejo deželnemu odboru do iste dobe seznamke izletnikov, njim pa naj dajo izkaznice, da jih dotična zadruga pošilja.

Gorenjske novice

g Dne 23. julija kam? V Mekinjel Vršla se bo ob pol četrti uri popoldne v društvenem domu veselica. Na sporedu bodo pevske, tamburaške točke, nova igra dvodejanka in komičen prizor. Po prireditvi se vrši ljudska veselica v Domu in v njegovem okrožju. Vabimo k obilni udeležbi. Pridite prijatelji vsi, posebno še oni, ki se vsled neugodnega vremena niste mogli vdeležiti slavnosti otvoritve Doma. Dobro došli! Natančnejši spored prihodnjich.

g Hranilnica in posojilnica v Cerk-ljah pri Kranju prosi, naj vsak, kdor bo kaj slišal zoper našo zadrugo govoriti, pove odboru, da bo mogel odbor

pravemu lažnjivcu stopiti na prste, da bo tem lažem enkrat konec. Kdor se pa boji, da bi kaj izgubil, da bi trpel kako škodo, kdor je tako nespameten, naj pa pride po denar, saj ga mu radi izplačamo. Zakaj bi vendar posojilnica falirala? Zaradi Društvenega doma? Čisto prazen strah! Tudi, ko bi dom popolnoma v nič padel, bi ne imelo nobenih posledic, ker posojilnica nima pri tem nobene obveznosti. Kdor bo pa še kaj takega neresničnega govoril o Hranilnici in posojilnici, naj posledice sam sebi pripiše. Zato še enkrat prosimo, naj vsak, ki bo kaj takega slišal, pove odboru. — Odbor.

g Iz selške doline. Med Češnjico in Zeleznički se namerava postaviti novo štirirazredno šolo; Zelezničkom bi bilo to v veliko korist. — Na Rudnem je nekega dečka, ko je nabiral jagode, modras pičil v roko; težko se bo pozdravil. — »Gorenjec« se je že v več dopisih iz Dražgoš spravil nad mirnega dražgoškega župnika in ga krivično napada; razumljivo, naveličal se je liberalcem delati tlako in liberalna društva podpirati. Da lažje udari po neljubi osebi, se hoče še navidez potegovati za dostojnost poljskih znamenj. Kaj pa, če mi vprašamo po spodobnostih v liberalnih vrstah? Če se bo škoda delala in ne bo miru, ne bomo več vsega prenesli. Ali se spodobi otroka, ki je v znamenju lučko prižgal, zato v šoli sramotiti? Ali se spodobi v šoli otroka tako nabunkati, da ga potem mora mati k zdravniku peljati? Ali je spodobno, da preži kak cel dan tropa psov pred šolo kakor da bi bila tista pasja šola? — Vprašajmo še, kako se drzne zapisati: »povsod ljudje niso tako neumni kot na Kranjskem?« Ali ne blatijo in črnijo liberalni učitelji s tem svojo rodno zemljo, divno domovino, katera je ena najnaprednejših dežel in ljudstvo vedno bolj v vseh strokah izobraženo; ali jim bo potem dežela hotela še plače zvišati? Pojdite na Portugalsko! — Z odhodom sodnika Deva iz Loke bo Stupica zgubil svojega zaveznika, je pa bratsko zvezo sklenil s Strojcem — po zgubljeni bitki; selška dolina nima povoda za Devom žalovati.

g Iz Tržiča. Nečeljskega počitka ne poznajo pri gradbi črevljarske tovarne pri tržiškem kolodvoru. Ob nedeljah in praznikih se dela tako, da se po pravici zgražajo poštene ljudje. Zadrževamo odločno, da se v tem oziru ne pravi red. Skrunjenje praznika in nedelje še ni nikoli prineslo blagoslova.

g Nevilje pri Kamniku. Naše izobraževalno društvo je pričelo delovati. Napredujemo sicer počasi, a sigurno. Sobotni »Slovenec« kroži v sedmih iztisih med društveniki. Snuje se knjižnica in tudi društveni moški zbor; brez petja namreč v društvu ni pravega življenja. Ljudje, in sicer tudi ti, ki društvo niso posebno prijazni, so se pomirili. Kaj pa tudi hočejo? Saj ima društvo najblažje namene in hoče Nevljanom le koristiti, ne pa jih

oškodovati. Kljub temu se je nekomu zdelo potrebno, v umazanem »Gorenjcu« z dne 1. julija t. l. zaleteti se v naše društvo in v župnika, ker baje hoče imeti za društvo nov »Dom«. Prepričani smo, da tega dopisa ni fabriciral kak »ubog kmet« iz Nevelj, ampak skovan je bil kje v bližnjem Kamniku. Provročitelj dopisa bo pa že kje v Neveljski občini. Najprej povemo dotičniku, da se za take dopise v nam nasprotnih listih prebito malo brigamo, ker vemo, da drugačne hrane nimajo, ki bi jo podajali svojim naročnikom in bralcem v svojih predalih. Še prav nam je, da tudi potom nam sovražnih listov svet izve, da se tam blizu Kamnika nekje nahaja kraj, ki se mu »Nevlje« pravi in da tam tudi ljudje bivajo in se gibljejo. Dotični neveljski »ubogi kmet«, ki je provročil v »Gorenjcu« ta dopis, bi pa ja moral vedeti, da »Društvenih domov« ne zidajo občine, ampak društva, in to ne z občinskimi dokladami, ampak s prostovoljnimi darovi. Sploh pa na kak nov »Društven dom« pri nas nihče ne misli, najmanj pa župnik. Neumljivo je, kako je dotičnik prišel na misel, da namerava župnik zidati nov »Dom«. Bržkone se mu je sanjalo, ali ga je pa kdo prav imenitno potegnil. Zato naj »ubogi revček« kar mirno uživa svoje »krvavo prislužene krajcarje«. Mi skrbeli bomo že zato, da bomo brez njegovih »krvavo prisluženih krajcarjev« spravili društvo pod streho. Kako nameravamo to storiti, to pa dotičnika čisto nič ne briga. V dopisu »Gorenjčevem« imenujejo se naši fantje »čuki«, dekleta pa »prijazne device«, ki so vse bolj kot device. Ali čujete, fantje in dekleta, kaj ste po mnenju tistega, od katerega izvira dopis v »Gorenjcu«? Zapomnite si to dobro, kajti pregovor pravi, da čez sedem let vse prav pride. Izobraževalno društvo ni samo za »čuke« in »prijazne device«; ampak še desetkrat bolj potrebno bi bilo, da bi dotičnik, od katerega izvira imenovani dopis v »Gorenjcu«, pristopil izobraževalnemu društvu. Da je potreben omike in izobrazbe, kaže s tem, ker poštene fante in dekleta obklada s takimi priimki, zlasti pa tudi s tem, ker še mrtvih ljudi ne pusti na miru, ampak v dopisu zaničljivo omenja pokojnega župnika Zormana. Ali pozna dotičnik zver, ki se ji pravi hijena in ki ima to lastnost, da izkopava mrliče in jih žre?

g Ali je Sršen liberallec ali ne? Pri državnoborskih volitvah so nekateri možje iz kamniške okolice volili Sršena, ker so mislili, da ni liberallec. Prav je, da ljudje izvedo resnico! Oglejmo si tega moža, pa bomo videli, da skriva popolnoma liberalno želo, a ga skriti ne more. Kdo ga je postavil za kandidata? Vodstvo liberalne stranke v Ljubljani. Dobival je cele kupe pisem pred volitvami od liberalnega vodstva. — Kaj bere Sršen? »Slovenski Narod« in menda se tudi »Jutra« ne brani. On plačuje liberalne liste,

jih bere, jim verjame in s tem pomaga, da se razširjajo liberalne laži: ali ni to pristno liberalstvo? Ali ni Sršen udaliranega Agro-Merkurja? In to se mu je dobro izplačalo: na račun deleža je moral doplačati okroglo en tisoč kron iz svojega žepa. Če bo še kaj plačeval, pojdite pa njega vprašati! — Ali ni Sršen načelnik mlekarke zadrage, ki je članica liberalne Hribarjeve zveze in nima zato pravice do deželne varstva? — Ali skrbi pri mlekarji za dostojno vedenje mlekarke vodje? Ali ni na občnem zboru letos predlagal neki mož, da se mora mlekar odstraniti in drugi dobiti? Zakaj Sršen ni tega storil? Sršen rabi pridnega liberalnega agitatorja, ki rad bere »Jutra«. In mlekar radovoljno vse stori. Ali je Sršen še župan in cestni odbornik? Ni župan in ne cestni odbornik, ker ga ljudje v domači občini imajo po večini za liberalca in ga niso hoteli več voliti. Kdo je zanj agitiral pri zadnjih volitvah v kamniški okolici? Razni lovci pod vodstvom Babčevega fantka, bravci »Naroda« in »Jutra«, ljudje socialdemokratskega mišljenja! Ali je bil med agitatorji en sam popolnoma zanesljiv katoličan? Kdo je najboljši Sršenov prijatelj? Dr. Tavčar in Hribar, ki hodita k njemu na zajčji »ajmoht«. Če si torej volil Sršena, ali nisi volil za liberalno stranko? Dosti nespametni tisti, ki zaupa Sršenu verske in gospodarske koristi! On je in ostane liberallec!

g Iz Gorij. Ravnateljstvo državne železnice v Trstu je z dopisom dne 11. junija t. l. na vlogo županstva Gorje, Bled, Breznica ter društva za promet tujcev, obvestilo županstvo v Gorjah, da ni principiellno nobene ovire proti zaprosenemu postajališču v Podholmu oziroma Vintgarju. Ravnateljstvo je razpisalo komisijonelno razpravo na dan 19. junija na licu mesta, to je pri čuvajnici št. 38. Interesentje so sprejeli vse pogoje; županstvo v Gorjah je pa prevzelo jamstvo, da delo izvrši. Tako je torej zaželeno postajališče zopet en korak bližje, da se čim preje otvori. Omenjeno postajališče ni samo v interesu prometa tujcev, temveč ravno tako iz gospodarskega stališča velikega pomena. Vas Podholm in Zasip sedaj radi oddaljenosti ne moreta eksportirati svojih pridelkov. Ko dobimo postajališče se bo z lahko oddajalo mleko bodisi na Jesenice ali celo v Trst. Seveda največ bo pridobil svetovnoznani Vintgar. S postajališča bo dobrih deset minut do restavracije v Vintgarju. — Obletnico po pokojnem duhu svetniku in župniku Janezu Ažmanu smo obhajali v četrtek. Zbralo se je 12 duhovnih tovarišev blagega pokojnika. Domače ljudstvo pa je v obilnem številu prihitelo pomoliti na grob svojega duhovnega voditelja ter zanj darovalo sveto obhajilo. V nedeljo smo imeli prvo sveto obhajilo; 133 učencev in učenek je v smislu papeževega dekreta bilo obhajanih. — Pevsko društvo »Ljubljana« pa je napravilo to nedeljo prvi izlet na

Gorenjsko. Do Javornika so se pripekljali z železnico; od tod pa peš na Dobravo, kjer je č. g. urednik Kerhne opravil ob pol deveti uri sveto daritev. Neličastno so prepevali pevci in pevke! Izletnikom v čast plapolale so zastave iz zvonika. Potem so prehodili sotesko Vintgar ter se radovali nad prirodno lepoto njegovo. — Da bi imeli Švicarji Vintgar, to bi delali zanj reklamo! Tujci iz vseh delov sveta ne morejo prehljati ta košček lepe naše slovenske domovine. Blagi ranjki Žumer je na svoje stroške, le z malimi podporami drugih, za lepo naravo vnetih mož, odprl svetu naš Vintgar. — Ustanovni shod podružnice »Slovenske Straže« smo imeli v nedeljo popoldne ob treh. Domači g. župnik Iv. Piber pojasnil je pomen in namen »Slovenske Straže« ter opozarjal navzoče, da le voljo ranjkega gospoda Ažmana izpolnimo z ustanovitvijo tega prepotrebnege društva. Zgodovinsko je dokazal, kam bi prišli, če bi se sami ne organizirali in svojim obmejnim bratom dejansko ne pomagali. V odbor smo izvolili skoraj iz vsake vasi po enega delavnega člana in eno članico. Upamo lepih uspehov pri naših zavednih Gorjancih in Gorjankah.

Z Bleda. Dne 9. julija je umrl na Rečici Jakob Pretnar p. d. Čarej. Bil je v najlepših moških letih (48 let), a kratka bolezen, ki je trajala le dva dni, za je pokopala. Z njim je umrl eden najuglednejših mož v blejski občini in eden najbolj navdušenih pristašev S. L. S. V svojem zasebnem življenju se je posebno odlikoval s svojo izredno ljudomilostjo in postrežljivostjo. Rečičani, zlasti sosede, ga bodo občutno pogrešali. Zapuščeni družini, predvsem pa globoko potrži ženi naše iskreno sožalje!

g Iz Šmarce. Na liberalne laži v »Gorenjcu« ne odgovarjam, kakor tudi ne pišem v kak svoj zagovor, ampak samo v pojasnilo našim okoličanom, zlasti tistim, ki so morda prepričani, da je resnica, kar troši v svet lažnjivi dopisnik v liberalnih listih. »Jutro« je prineslo vest, da ima kmetijsko društvo v Šmarci 11.000 deficita, en teden pozneje je pa »Gorenjec« prinesel že vest, da je 15.000 K deficita. Resnica je in ostane, da društvo ni pasivno pač pa precej aktivno. Raznaša se laž, koliko smo dolžni raznim tvrdkam; g. Mejaču kar 2000 K itd. Resnica je, da nismo nobeni tvrdki nič dolžni. G. Staretu v Kamniku smo bili dolžni dva sodčka, v kojih smo od njega kupili jesih; ker pa še nista bila izpraznjena, je bil Stare toliko prijazen, da nas je za ta dva sodčka izročil odvetniku ter nam napravil stroške. Vsak naj si sam napravi sodbo o tvrdki, ki brez kakega opomina ali informacije napravi odjemalcem stroške. Dolžni smo tvrdki M. Ivančič 1000 kg preše 170 K, kateri račun pa še ni zapadel. Tvrdka je pa toliko poštena, da ni šla na liberalne laži, ker ve, da smo pošteni plačniki ter tudi nič izgubila ne bo. Druge tvrd-

ke ni, ki bi ji mi kaj dolgovali, razun »Gospodarske zveze«, ki pa tudi dobro ve, kako stvari stoje. Toliko glede na laži radi zadolženja pri raznih tvrdkah. Kar se tiče mene, ko pravi »Gorenjec« da sem »zviti ptiček«, povem le to, da sem res toliko ptiček, da sem znal tudi iz malega nekaj napraviti. Naravnost velike koristi sem napravil lansko leto Tunjičanom pri jabolkah; kajti s tem sem sploh upeljal boljše čase za prodajo sadja, a za vse to nisem imel prav nobene koristi zase, pač pa veliko britkih ur. Koliko sem imel prestat z zidanjem zadružnega poslopja, koliko prostega časa sem porabil samo za prospeh našega zadružništva, to ve le tisti, ki je od blizu moje delo opazoval. Kar je pa med nami nezadovoljnejšev, so le tisti, ki so pričakovali, da jim bode naše zadružništvo nasulo žepe, kar pa ni mogoče in pa tisti, ki morajo v lastnem interesu biti našemu razvoju nasprotni. Da pa po mnenju liberalnega dopisnika živim kot kak baron, bo tisti, ki opazuje moje skromno življenje, vedel, da vsak baronov pes bolje živi kot jaz. Koliko sem se okoristil od našega zadružništva, naj bode dokaz tudi to, da sem imel pri vpeljavi mlekarne le po 1 K na dan, ob svoji hrani, potem po 1 K 60 v ter sem med tem vodil vse knjigovodstvo, delal zaboje itd. Pri Kmetijskem društvu sem prvo leto sam s pomočjo svoje hčere popolnoma brezplačno prodajal v prodajalni, vodil knjige, naročeval blago itd. Za izobraževalno društvo sem veliko žrtvoval, za pevce, igralce, garderobo, knjižnico in za naročanje raznega časopisja, zbiral denar za »Društveni dom«, za Orla itd. Napravil sem na lastne stroške po vsem Zadružnem domu acetilenovo luč, katera se lahko naenkrat prižge na štiriindvajsetih krajih, sezidal sam in na svoje stroške cementno klet, kamor sem namestil aparat. Hvala za vse to delo je bila, da se je reklo: kaj je tega potreba, to je neumnost. Bore nam bo vse zapravil itd., dasiravno je bila to stvar, ki je vsega ozira vredna in zelo povzdiguje vrednost Zadružnega doma. Kljub vsemu temu je mlekarne danes brez vsakega dolga. Kmetijsko društvo nima drugih izposojil, kar ima vrednosti blaga, izobraževalno društvo pa ima za vso svojo dovoljno opremo, kar se tiče naše fare oziroma vasi samo 700 K dolga. Prosim Vas, ali je to kak dolg na tako stavbo? Ali so drugi zadružni ali društveni domovi prišli s takimi malimi stroški v življenje? Iz vsega tega sledi, da mi krivico delajo tisti, ki me sramote in napadajo. Tudi za take ljudi bo še prišel dan plačila. Mi pa, dragi sovaščani, še bolj vkup držimo in se naših društev oklenimo! To vam kliče Fr. Bore.

g Iz Begunj na Gorenjskem. Taki so naši nasprotniki! Sami smejo zabavljati in se lagati po svojih umazanih listih, kar hočejo. Če jih pa mi malo potipljemo, pa nastane tako javkanje in bevskanje in divjanje, da se

že nam smilijo. O, le tako naprej, vi junaki »Jutra«; ljudstvo vas bo že spoznalo in se s studom obrnilo od vas.

Zminec. Pozor vsi zavedni volivci občine Zminec! Minule so ene volitve, a se zopet bližajo druge, in sicer občinske volitve. Pokazali smo pri državno-zborskih volitvah, da nas je še trdna in nepremagljiva večina v naši občini. Pokazali so se pa tudi, kakor pri nas še nobenkrat, očitno naši nasprotniki. Toda te vrste ljudje v naši občini ne smejo priti do besede. Zato pokažimo tudi, kadar bodo občinske volitve, da tudi mi nimamo za tiste, kateri so nam nasprotni, na naših glasovnicah prostora, in kateri agitirajo in volijo z liberalno stranko. Takih mi nečemo in ne bomo volili v občinski odbor. Volivci, na dan volitve storimo svojo dolžnost! Volimo vsi enoglasno može, ki nam jih postavi Slovenska Ljudska Stranka!

g Moravče. Cestni odbor za brdski okraj je imel zopet novo volitev načelnika dne 3. junija. Bivši načelnik Franc Peterka iz Kokošenj, mož popolnoma našega mišljenja, se je odpovedal radi bolezní načelnstvu. Na njegovo mesto pa je bil izvoljen zopet naš pristaš Anton Cerar iz Moravč. Liberalci nekaj groze z nagajanjem, toda on se ne zmeni za liberalno čevkanje, briga ga toliko kot lanski sneg. Ob enem pa se zahvaljuje načelnik vsem odbornikom, ki so tako trdno stali in že tretjič pokazali, da za liberalce ne marajo. — Liberalno pevsko društvo je šlo dne 2. julija pomagat v Šmarino pri Litiji solze točit zaradi zadnjih občinskih volitev. Toda smolo imajo, kamor se ganejo. Enkrat izgube znake, pri zadnjem izletu so izgubili dve čepici, prihodnjič pa morda najdemo kako liberalno glavo v kakšnem kotu, katerih pa ne bomo pobirali. Kdor je izgubil čepico, naj se oglasi v kaplaniji; najditelji pa zahtevajo od vsake čepice po eno krono za naše izobraževalno društvo. Če ne bo nikogar po nje, se bodo oklicale pred cerkvijo in prodale na javni dražbi. — Liberalna olika kaznovana. Ponoči dne 16. maja so razgrajali, potem ko so se pri Mrhzu do pol druge ure zjutraj napili korajže, rogovillili pred hišo načelnika naše posojilnice in ga obkladali s čukom. Na naznanilo orožnikov je bil kaznovan sin učitelja Tomana na 20 K globe, oštr pa je šel 50 K, katere lahko zahteva od teh olikancev, če jih imajo. Le tako naprej, pridejo še hujši časi. — Liberalna zveza mlekarških zadrug je napovedala svoj konec. Kaj pa z našo mlekarjo, ki je tudi pri tej zvezi? Pomislite zadružniki, kam vas vodijo liberalci. Od poloma do poloma, posojilnica bo pa šela. — Kako liberalna posojilnica grunte prodaja. Dne 22. junija ob deveti uri se vrši prodaja Kroharjeve živine, tako je bilo razglašeno. Kupci se zbero in čakajo biriča in cenilnega moža. Minula je ura, kupci odidejo. Ob deseti uri pa pride berič in Kavka, z njima

pa kot kupec Prosenc iz Hriba. Posestnikova žena prosi, da naj gredo v vas po kupce ali pa da ona kupi, toda vse zastoj, predno kdo pride, je konec prodaje. In dobil je Kavka iz Moravč za 551 K eno telico (katera je bila prodana naprej za 210 K), tri junce (šacani so bili po 40 K) in štiri svinje (3 jesenske in eno staro). Vsa stvar pa je pri sodišču.

g Češnjice pri Moravčah. V soboto na večer je pri posestnici Franci Prosenc radi peke se vnela stena in povzročila požar. Le hitrosti sosedom se ima zahvaliti, da se požar ni razširil, ki bi bil uničil pol vaši. Orožnik, ki je bil ravno tam v službi, je bil takoj na licu mesta. Gasilno društvo iz Moravč je prihitelo takoj na pomoč, požar pa je bil že omejen. Zavarovana je bila hiša pri Vzajemni. Škoda znaša nad 300 K.

Dolenjske novice

VABILO

na velik shod za mladeniče in može, ki se bo vršil v nedeljo dne 16. julija 1911 v prelepi romarski cerkvi sv. Kozma in Damjana na Krki.

Spored:

Ob pol 10. uri sv. maša v župni cerkvi na Krki, pri kateri nastopi slavna godba »Orlov« iz Škocijana in št. Jurija.

Ob pol 11. uri javen ljudski shod, pri katerem bosta govorila deželna poslanca in odbornika dr. Evgen Lampe in dr. Ivan Zajec.

Popoldne ob 3. uri pete litanije M. Božje. Po litanijah prosta zabava, pri kateri sodeluje orlovska godba iz Škocijana in št. Jurija.

Možje iz bližnje in daljne okolice, mladeniči, posebno iz Marijinih družb in bratje »Orli«, pridite v najobilnejšem številu na ta shod!

d Shod mladeničev novomeške dekanije se je na najsijajnejši način vršil v nedeljo dne 9. t. m. ob 2. uri v Šmihelu pri Novem mestu. Že okoli pol 2. ure so se začeli zbirati mladeniči iz cele novomeške okolice. Prišli so mladeniči iz Novega mesta, Brusnic, Mirne peči, Podgrada, Prečine, Stopič, Toplic in celo iz Trebnjega. Sprejeli so jih domači fantje. Ob 2. uri so odkorakali skupno v cerkev, kjer jim je v krasni besedi pokazal prečenski kaplan gosp. Stefan Terškan, kako naj goljufajo svojega najhujšega sovražnika — greh. Nato so bile pete litanije M. B. in blagoslov, potem pa shod v društveni dvorani. Dvorana je bila natlačeno polna — 600 do 700 samih fantov. Otvoril je shod gosp. stopiški župnik Jakob Porenta in pozdravil z navdušenimi besedami prihitelne fante. Na njegov predlog so potem fantje iz vsake župnije volili enega izmed sebe v predsedstvo. Nato je govoril državni in deželni poslanec gosp. dr.

Evgen Jarc, ki je na podlagi popevke: »Pri nas je korajža, pri vas je pa nič pokazal, da je prava korajža le pri onem mladeniču, ki zna samega sebe premagati, ne pa pri onem, ki streže le svojemu poželenju. Za njim je v vznešenih besedah govoril g. Ivan Podlesnik, ki je kot odposlanec Zveze Orlov pozdravil navzoče v imenu te Zveze in razvil v kratkem program katoliških organizacij na Slovenskem sploh, zlasti pa še program katoliške mladeniške organizacije. Za mladeniški tabor v Ljubljani meseca avgusta sta navduševala mladeniče domači kaplan gospod Anton Kastelic in kapiteljski vikar g. Karol Supin. Z željo, naj bi se zopet kmalu vršil kak tak shod in s trdnim sklepom, da se hočejo vsi pridružiti katoliški mladeniški organizaciji ter prihiteti 24. avgusta v Ljubljano, so mladeniči zapustili ta tako sijajno vspeli shod. Tudi v novomeški okolici se dela dan. Mladeniči, dolenski fantje, ostane zvesti tem trdnim sklepom, ki ste jih storili na tem shodu!

Vače. Napredek naše hranilnice. Že zadnjič smo poročali, da je imela naša ljudska hranilnica lani med letom 232.802 K 45 vin. prometa. Do letošnjega novega leta pa je imela v treh letih 637.280 K 94 vin. prometa. Letos od novega leta pa do 30. junija (prvo polovico leta) je imela 60.866 K 34 vin. prejemkov in 60.243 K 3 vin. izdatkov, torej 121.109 K 37 vin. prometa, in sicer tega zadnjega pol leta povprečno za 14.895 K 90 vin. več nego poluleto prva tri leta. Pač tudi letos napredek! Če k letošnjemu in vsemu prejšnjemu prometu prištejemo promet od 1. do 9. julija 6.949 K 30 vin. (prejemkov 3.523 K 71 vin., izdatkov 3.425 K 59 vin.), tedaj dobimo vsoto vsega dosežanega prometa 765.339 K 61 vin. Pri »Zadružni zvezi« imamo naloženih nad 46.000 K. Članov je do danes 106. Te številke ki smo jih povzeli iz uradnih knjig, nam jasno govorijo o napredku zadružne misli med nami. — Katoliško slovensko izobraževalno društvo na Vačah vabi vsa prijateljska društva in somišljenike, da se v obilnem številu udeležijo blagoslovljenja nove društvene zastave, ki se bo vršilo v nedeljo dne 16. t. m. na Vačah. Ob 10. uri ima veleč. g. dekan Janez Bizjan slovesno sv. mašo, govor in blagoslov zastave. Po blagoslovu društveni obhod po trgu. Ob 2. uri slovesne litanije. Po litanijah skupni izlet v Zaprše na ljudsko veselico, kjer govori č. g. Janko Jovan iz Ljubljane. Na veselicnem prostoru bo šaljivi srečolov, petje, šaljivi prizori itd. Vstop je prost ter dovoljen samo somišljenikom in prijateljem društva. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu. Torej na svidenje! Na zdar!

d Z Rake. Tudi pri nas bi bila še mogoča kaka druga pa poštena zabava razun v gostilni, kjer se trati denar in kvari morala. To nam priča veselica, katero nam je priredila šolska mladina v nedeljo dne 18. junija popoldne na prostem. Kakor da bi imeli že stare

igralce pred seboj, tako vam so nastopili na odru ti mali, bodisi pri igri, deklamacijah ali petju. Nekatero ulogo so bile naravnost dovršeno izpeljane. Mojstersko so nam predstavljali tudi »razne stanove«, katere je zaključil še gabi ribniški krošnjar s svojo suho robo in pravljico o »žličnem gradu«. Res, talente imamo med našo nežno mladino, škoda bi jih bilo, da bi bili zakopani. Škoda biserov, da bi se porazgubili v strugi razbrzdanega življenja, kamor navadno krene mladina, ko zapusti šolo. Hvalevredne so take prireditve za mladino, saj ji blaže srce in bistré um ter uče spoznavati in ljubiti domačo grudo. Hvala vrlemu učitelstvu, zlasti gđc. T. Peršič, ki se je trudila, da je vse tako lepo izučila in priredila nam tako prisrčno zabavo. Pričakujemo še kaj enakega.

d Zagorje ob Savi. Značilna in polglavitna liberalna lastnost je vpitje. Tudi naši liberalci se drže tega načela, češ, le vpij, nekaj bo že ostalo, četudi klatiš samo neumnost in se zraven za priboljšek še malo zlažeš. »Sl. Naroda« prinaša njihove otrobe kot nekaj dragocen biser liberalne neumnosti in domišljavosti. Liberalni dopisnik je vzor pravcatega liberalnega duševnega revčka. Po »Narodu« ropota, grozi naši stranki s fizičlovkami, če se bomo upali sploh kaj agitirati pri prihodnjih občinskih volitvah. Revše menda misli, da bo nas njegovo kašljanje v »Narodu« spravilo v strah pred liberalci. Mi se liberalnih groženj in strahov ravno toliko bojimo kakor dopisnika samega, kateremu se zna zgoditi, ne le, da jo bo dobil s fizičlovko, kakor nam grozi, ampak celo brco, ki ga bo spravila iz njegovega ravnotežja ter napravila konec njegovemu komedijantstvu. Vsako politično kameleonstvo se maščuje. Mesto, da dopisnik hujska in ruje zoper našo stranko, naj bi rajše skrbel za kruhek, ki mu bo postal grenek, naj se že razmere zasučejo na eno ali drugo stran. Pod dopis pa, kjer se zaletava tudi v voditelja S. L. S., pa naj bi bil zapisal: skrpucal zagorski »Eseles«. — Vera v liberalne »bogove« hvala Bogu, tudi pri nas peša in altarji, ki se je na njih zažigalo kadilo liberalnim mogotcem so se zrušili, ker je ljudstvo sito liberalnih mogotcev do grla. Liberalci to čutijo, zato so se zdaj, ko vidijo, da njih vpitje in zabavljanje ne pomaga, vrgli na tožbe. Toda pri prvem poizkusu so jo dobili po nosu, da jih bo srbela še v bodočnosti. Tožili so našega pristaša, ki jim je prav vsled svoje odločnosti trn v peti, češ, da jim je isti očital slabo gospodarstvo pri njihovi posojilnici, kar pa naš pristaša ni govoril, dasi bi bil to storil lahko povsej pravici. Mislili so si, če temu zavijemo vrat, pa smo »klerikalcem« zamašili usta. Toda stvar se je zasukala zoper pričakovanje liberalcev. Naš pristaša je pred sodiščem nastopil dokaz resnice, češ, če mi že predbacivate, da sem vam očital slabo gospodarstvo, bom to pa res dokazal. Liberalci so bili poparjeni, ko so videli, da jim je stvar nevarna in

so lepo požrli nevarno kost »slabega gospodarstva«. Ta dogodek je vreden, da si ga zapomni naše ljudstvo, kakor ni ga bilo zapomniti liberalci, ki najbrže nimajo več skomine tožariti se za »slabo gospodarstvo«. Pač čutijo in in dobro vedo, kdor v močvirje zaide, se pogreze v njega.

d Boštanj. Čigave dolgove bomo morali Boštanjci plačevati, to vprašanje se nam vsiljuje, ko gledamo na naše občinsko gospodarstvo. Pred volitvami so se nekateri lagali, da bo moral vsak, kdor bo volil z ljudsko stranko, plačevati škofove dolgove; na gruntnarja da bo prišlo po 1000 K. In na svetu se dobe ljudje, ki so to verjeli! Sedaj je pa prišlo na dan, da smo Boštanjci v resnici že več let plačevali tuje dolgove, seveda ne škofove, ampak plačevali smo dolgove tistih, ki vodijo našo občino. Deželni odbor, čez katerega vedo povedati naši liberalci cele kupe neresnic, je slutil, da doli v Boštanju po občinskih blagajnah in miznicah ni vse v redu. Poslal je iz Ljubljane enega, da je pregledal občinske račune in preštel občinski denar. In kaj je našel? Našel je, da smo plačali zadnja tri leta 514 K 90 vin. za dolgove našega škofa — hočem reči za dolgove naših občinskih gospodarjev! Za 514 K 90 vin. so se »zmotili«, ko so delali račune. »Pomote« so pa najbrže še večje, samo težko jim pride tuj človek na sled, ker so vsi zapisniki in vse gospodarstvo v najhujšem neredu. Boštanjci, koliko časa bomo še to mirno gledali?

d št. Janž na Dolenjskem. Občinske volitve se bližajo. Imenik volilcev je razporežen, tedaj pozor volilci, koga boste volili. Volitev je tajna, noben ne bo vedel, koga voliš. Zato volilci, volite moše katoliškega prepričanja! Povsod se pometa iz občine liberalni prah, tudi v št. Janžu ga je že preveč. Proč z njim!

d št. Lovrenc. Marijina družba v št. Lovrencu je priredila dne 9. julija igro »Sveta Neža«. Dekleta so prav dobro izvršile svojo nalogo. Hvala gđ. učiteljici za obilni trud. V nedeljo dne 16. julija se igra ponavlja. Sosedje, pridite v št. Lovrenc ta dan in pokažite, da veste ceniti trud in požrtvovalnost naših deklet, ki nastopajo z vso odločnostjo za našo stvar, čeprav so izpostavljene — liberalnemu zaničevanju. — Za načelnika cestnega odbora trebenjskega je izvoljen naš prišast velikološki župan g. Jože Kek. Pri zadnjih volitvah je dobila S. L. S. tudi v tej korporaciji večino, ki nekemu liberalnemu cestarju gotovo ne bo všeč. Bog ve, če mu bo odslej smrdel tudi denar iz naših rok? — Deželni odbornik g. dr. Evgen Lampe si je ogledal dne 10. julija temeniško dolino, kjer je projektirana nova velevažna cesta. Tako skrbe poslanci S. L. S. za svoje volilce tudi — po volitvah.

d Iz Leskovca pri Krškem. Strgarjev stric so jih pa le »pogrunjali«! Kateri? Liberalne leskovške — »malarje«! Pravijo: »Kdor jih če zvedeti, mene naj

vpraša, jaz mu povem!« Kako so pa to zvovali? »Malarji« so liberalci, stric so pa tudi nekaj takega: med bratci pač ne bo skrivnosti!

d V Krškem so liberalci vsi iz sebe. So že uvideli, da bodo tako grdo propadli pri občinskih volitvah kakor so litijski liberalci. Zato zlorabljajo oblast, katero bodo imeli še par tednov, zlasti v občinski hranilnici! Prošnje zavednih kmečkih mož zavračajo z nečuvno predrznostjo: »Ne dobiš nič, ker si volil Hladnika!« — Dan plačila je pred durmi, takrat bo liberalcem pela — metla!

d Leskovškim »liberalčkom« se je zameril cesarski tobak, ker se je podražil. Ljudem pripovedujejo, da je tega kriv — Hladnik! Sedaj jim jako prija tobak, katerega jim umazane liberalne »cajtenge« trosijo — zastonj. Pravijo, da pri tem še bolj kihajo... Najbolj bodo pa kihali pri občinskih volitvah: te bodo za vse liberalce prehud tobak, če ne naravnost — poper!

d Škocijan pri Mokronogu. Imamo tu nekega študenta. Svoje celodnevno brezdelje pretirga s tem, da dela za liberalizem in njegove ostudne liste. Ob volitvah je bil med zaupniki liberalne stranke in usiljeval Ribnikarja starim ljudem. Navadno ga je videti, kako razprega pred sabo list »Jutro«, ki tvori njegovo edino dušno hrano. To zlasti v poštnem uradu, četudi nima tam nič opraviti. Njegova mati vidi »delo« in »berilo« nadebudnega sinčka, pa nič ne stori proti temu, četudi je dečko še mlad. Zato bo tudi nosila posledice!

d Janče. Neka prodajalka šnopsa v Sori na Gorenjskem, je kupila na Jančem tik župne cerkve in ljudske šole hišo, v kateri namerava napraviti »hauptsnopsarijo«. Ker pa ve, da ne dobi dovoljenja za prodajo šnopsa, skuša dobiti koncesijo za gostilno, da bi tako lažje skrivaj prodajala razne geruše, kar izvršuje že sedaj, kadar pride za kake par dni na Janče in to še celo med službo božjo, radi česar jo ima že posvetna oblast v rokah. Tukajšnjim ljudem je še dobro v spominu, kake nerodnosti so se godile, ko je bila tu že enkrat gostilna, zato se tudi vsi trezni župljani boje gostilne in tudi trdno pričakujejo od višje oblasti, da jo nikdar dovolila ne bode. Pokazalo se je že tudi, da se namerava iz te hiše razširjati po fari liberalna kuga. Bili so silno ogorčeni vsi župljani, ko so videli na krstno nedeljo v tej hiši ležati na mizi razgrnjen najbrezbožnejši in najgrši časopis »Jutro«. No, to je pa že preveč, so rekli, tega pa nikakor ne bomo trpeli, da bi se naša fara s takimi listi grdila in zastrupljala in sklenili so nikdar prestopiti praga hiše, v kateri se nahajajo liberalni časopisi. Tako je prav!

d Iz št. Janža. Kaj pa tam? Letina bo pri nas bolj sredna, sadja ne bo veliko, žito je poleglo, nakosili pa smo obilo mrve in pričakujemo tudi precej otave. V vinogradih kaže zelo lepo in grozdje je odcvetelo v najlepšem vremenu. Letos vinogradniki tudi pridno

škrope, izmodrilo jih je lani. Vina ima malokdo kaj, zato imajo prodajalci šnopsa zlate ali vsaj srebrne čase. Ljudje bodite pametni in pustite heruš in »florjana« pri miru. Sedaj se »pušenški« preteklih let brito maščujejo. — Volilni imenik za nove občinske volitve je na vpogled; torej bomo volili nov odbor. Sedanj župan pa tudi ne mara več županskega stolca in je pred nekim možem izjavil, da mu sme v zobe pljuniti, če bo še v prihodnje župan. Pa tudi »uljuden« je tako, da se dere nad strankami kakor Arabec nad velblodi. Kaj pa mrtvašnica na Kalu, očka župan, kedaj bo pa ta stala? Ali bo treba glavarstva na pomoč? — Gasilni dom zelo počasi raste, že spomladi so ga začeli graditi, pa se še sedaj ne pozna ali bo kurnjak ali kaj. — Omeniti moram še tudi, da naša dolina ni še popolnoma liberalna in da je velika večina Reisnerjevih volilcev takih, ki so ga iz nevednosti volili. Le »Domoljuba« v vsako hišo, pa bo takoj bolje. Sploh pa, kadar jim pride Reisner »oči odpirat«, kakor je obljubil, potem bodo že spoznali puhle fraze gnilega liberalizma.

Notranjske novice

n Vič — Glince. V nepozabnem spominu nam bo ostal 2. julij, dan slovesnega blagoslovljenja našega Društvenega doma. Pač smo imeli v zadnjih letih marsikatero svečanost, a tako ginljive slavnosti še nismo doživeli, kakor je bila nedeljska. Vsemu slavlju so dali posebni vtis mladeniči-Orli, katerih se je nabralo do 240 in pa vrlo ženstvo v lepih narodnih nošah. Raznih društvenih zastav smo našli 12. V cerkvi in v Domu je govoril dr. Krek. V cerkvi nam je lepo slikal hrepenenje po nebeškem domu, v Domu pred blagoslovljenjem pa važni pomen Društvenega doma. Nekaj izvanrednega za nas je bil veličastni obhod gostov po sv. opravi, ki se je vil skozi Glince in prijazno Rožno dolino. Nasprotniki so na sestankih in po časopisih kovali sovražne naklepe, kako bodo preprečili ali vsaj kalili svečanost obhoda. Pa pri pogledu na številne čete krepkih naših fantov so zgubili pogum in so onemeli. Pač je tupatam kateri teh »zarotnikov« malo začivkal, pa je kmalu dobil po kljuni. Nad vse pristržno so pozdravili vrli Rožnodolci v njih sredo došle goste. Plohe šopkov so z okenj letele na vdeležence obhoda. Pokazali so s tem, da je Rožna dolina, ki ima za svoj začetek kot ustanovnik slavnostnega govornika in prvobornika za slovensko delavstvo dr. Kreka, pokazali so, da so v taboru S. L. S. Vsa čast jim! Popoldne se je na veseličnem prostoru razvilo najživahnejše in neprisiljeno veselje. Otvorili so veselico Orli s svojim točnim proizvajal-

njem na telovadišču pod vodstvom brata Kržana. Po telovadbi so se gostje začeli zbirati v jelšnem gozdiču, ki je bil kmalu premajhen. Med gosti smo opazili najodličnejše naše somišljenike iz Ljubljane in okolice. Počastili so nas s svojo udeležbo gg. dr. Gregorič, dr. Pegan, Pollak, Kregar itd. Za zabavo je skrbela slavna kamniška godba, vedno lepše se razvijajoče pevsko društvo »Ljubljana« z raznimi lepimi popevkami ter številni domači društveni pevski zbor. Za pokrepčanje so se pa trudili posestniki in posestnice raznih paviljonov s svojo postrežljivostjo. Vse se je vršilo v najlepšem redu. Bili smo res kakor bratje in sestre velike družine. Socialni demokrati in liberalci videč, da nam gre po sreči, niso mogli skriti grde zavisti in so skušali ogreniti vsaj konec veselice. A so se pošteno vjeli in si s svojim barabskim nastopom zadali novo klopoto. Zbrali so se onkraj Gradašice, češ, tu smo varni in so začeli bombardirati gnjila jajca in kamenje na goste. Razume se, da naši tudi nimajo polzeve krvi in da so bili nad tem nepričakovanim dežjem ogorčeni do skrajnosti. Nastal je nepopisen vrišč, reditelji so bili takoj na mestu in v par minutah je bil napravljen most preko Gradašice, da so jo udrli za napadalci. Posrečilo se jim je štiri teh junakov spoznati. Čudom smo se čudili, ko smo zvedeli, kateri da so. Imena teh barab priobčimo pozneje. Došli orožniki so napravili red. Naši so se vrnili nazaj in razburjenje se je kmalu pleglo, zadovoljni smo bili samo, da smo izvedeli imena teh nočnih junakov, s katerimi bomo še obračunali. Tako je minul zopet en dan, dan, ki je našemu društvu prinesel novo življenje, da bo še z večjo delavnostjo in skrbjo trudilo se izvrševati svojo visoko nalogo za pravo izobrazbo vseh vernomislečih Vičanov.

n Hrenovice. Krokodilove, kot orehi debele solze pretakajo naši soc. demokratsko - liberalni »naprednjaki« po svojih umazanih listih, kakor so »Slovenski Dom« ali »Jutro«. Oh ta »ljubi mir« je šel po vodi. Nastal je prepir. In tega kriv je seve — kaplan. Da pa sebe ne opazijo, to je gotovo. Pa kako »verni« so naši »čedni« dopisovavci omenjenih listov. Če kdo bere njih proizvode, bi si na prvi hip mislil, da bodo šli kar gorki v nebesa. Kaj ne, koliko hinavščine! »Miru« si žele. Nemoteni bi bili radi pri svojem protiverškem delu. Kakor hitro se pa nanje opozori, je pa že joj, — »miru« ni več. Kakšno je njihovo delo? Zavijajo cerkvene govore, napačno poročajo v umazane liste, — to vse radi »ljubega miru«. Ljudi odvrčajo od službe božje, seveda le radi »ljubega miru«. V cerkvi se vrši pobožnost, liberalni birt pa radi »ljubega miru« vabi istočasno na plesišče mladino. V trgovinah se smešijo duhovniki s »farjii«, vse v prospah »ljubega miru«. Razposilje se med ljudmi nekaj več umazanih listov z lažljivimi noticami, zopet radi »ljubega

miru«. Miru hočejo imeti. Seveda takega miru, da bi nemoteno izvrševali svoje hinavsko delo, polnili si žepe ter farbali ljudi. Gorje pa tistemu, ki se drzne kaliti ta njihov — »ljubi mir«. Ne zato, kakor da bi šel mir na občo škodo, ampak ker takoj sluti in sumniči škodo pri »kšeftu«. In to so »naprednjaki«, raki - nazadnjaki.

n V Podragi imamo v nedeljo dne 16. julija cerkveno žegnanje ali »šagro«. Po popoldanski službi božji, ki bo ob pol treh, priredi naše »Katol. izobraževalno društvo« na dvorišču župnišča veselico s petjem in čarobno burko v petih dejanjih »Repoštev«. Članí in prijatelji naših društev se vljudno vabijo, da se te prireditve številno udeležijo.

n Z Vrhnike. V nedeljo jutro t. j. 9. t. m. je pogorela Jelovškova parna žaga na Vrhniki. Škodo cenijo nekateri na 40.000 K. Kako je ogenj nastal, do danes še ni znano. Sreča v nesreči je bila, da se niso vnele ogromne množine lesa ter da ogenj ni zajel tudi opekarne. — Odgovornost za liberalno gonjo, ki se zadnji čas kaže na Vrhniki, zadene delomatudi g. Pernéta, uradnika v liberalni posojilnici. Znano je vsej Vrhniki in okolici, kako je mož, ki vzgaja »Sokole«, strastno agitiral za Sicerla. Saj je bil Perné tisti, na katerega se je gospod Sicerl obračal kot vodjo vse liberalne akcije za zadnje državnozborske volitve na Vrhniki. Ne vemo, ali se mesto posojilničnega uradnika zлага s takim agitatorskim delom. — Telovadnici odsek Orel dobi kmalu svojo telovadnico v predelanem spodnjem prostoru stare šole. — Dne 23. t. m. priredi šolska mladina v Veliki Ligojni predstavo. Upamo, da ta dan pohiti ljudstvo v obilnem številu v Veliko Ligojno ter s svojim obiskom počasti tamošnje prebivalce. Pri liberalcih Ligonjci niso v milosti, a cenijo jih tem bolj naši ljudje. — Prav po liberalno. Pripoveduje se, da sta Verbič na Sapem in njegov sosed Oblak prepovedala svojim poslom in dninarjem, da ne smejo pozdraviti knezoškofa, ko se pelje mimo. In res se je tako zgodilo. Ali sta Kraljevski in Verbič zdaj kaj bolj srečna?

n Iz Slavine. Pretečeni teden smo imeli v naši vasi požar, ki je uničil posestniku in gostilničarju Ivanu Šabcu vsa gospodarska poslopja. Na lice mesta prihitela domača požarna bramba zabranila je uničujočemu elementu razširiti se po vasi in le tej in mirnemu vremenu se imamo zahvaliti, da ni vpepeljena cela vas. Kako je ogenj nastal, dosedaj še ni znano. — Na dan sv. Alojzija pristopilo je pri nas k mizi Gospodovi 168 prvoobhajancev. To je bil lep praznik, ki bo dolgo let ostal v spominu ne samo srečnim otrokom, temveč tudi njih dobrim staršem. Popoldne so bile v farni cerkvi skupne litanije za mladino, nato pa se je vršila v stari šoli pod vodstvom vrliga nadučitelja lepo uspela veselica šolske

mladine. Na sporedu je bilo petje in igra. Igrali so enodejanko »Čista vest«, ki je jako dobro izpadla. Po igri so se dali mali igralci fotografirati. Dal Bog še mnogo takih lepih dni naši mladini.

n Grahovo. Malo novic prihaja iz našega kraja. Danes vendar nekaj. Pred par meseci je agrarna komisija potrdila cesto iz Lipsenja do Žerovnice in jo izročila javnemu prometu. Hvala Bogu, da so Lipsenci dobili to cesto, ki so jo bili zelo potrebni. Malo blata je v deževju, a sčasoma se bo že utrdila. — Nalivi pred praznikom sv. R. T. so mnogo škodovali, ker so zalili lepo košnjo v cerkniškem jezeru. Sena bo obilna, a bolj blatnasta. — Župna cerkev je dobila nov veliki zvon iz livarne J. Hilzer iz Dunajskega novega mesta. Tehta 1198 kg. Lepo se vjema z drugimi zvonovi. Sedaj imamo lepo ubrano zvono, nje, da je veselje poslušati in dela čast celi župniji. Delo Hilzerjevo je izvrstno in pod ugodnimi pogoji. Vsa čast obema ključarjema župne cerkve, posebno pa Matevžu Hiti, kovaču v Grahovem. Pod njegovim spretnim vodstvom se je dvignil zvon v stolp. Sam je vse lepo uredil v zvoniku in tudi uro, da nam sedaj lepo bije četrti in ure. Monterja nismo nič potrebovali, saj je g. Matevž Hiti najboljši monter. Vse je storil brezplačno. Naj mu Bog na priprošnjo Marijino vse stotero povrne!

n Iz Spodnje Idrije. 6. julija je dokončala svoje mlado življenje v 17. letu ena naših najljubših in najdelavnejših deklet, vneta družabnica »Dekliške zveze« in zvesta Marijina družabnica Julka Svetličič. Povsod nam je stala zvesto ob strani. Na odru je bila ves čas obstanca »Dekliške zveze« med prvimi igralkami, še v bolezní. Za vsako našo reč je bila navdušena v besedi in dejanju. Celo njeno življenje je bilo zgled in vzor vsem njenim tovarišicam. Nekoliko hvaležnosti smo ji skazali pri pogrebu, katerega so se udeležila vsa naša društva, pravo plačilo je pa prejela v nebesih, za katera se je vedno pripravljala. Saj je bila njena smrt tako lepa, da si vsi želimo tako umreti, kot je ona. Počivaj mirno, draga Julka, v naših srcih si zapisana za vedno!

n Ligojna. Ko so o priliki birmovanja na Vrhniki posetili presvetli gosp. knezoškof 28. junija tudi Ligojno, so se vrli vaščani kar največ potrudili, da so svojemu Nadpastirju pripravili doštosten, lep sprejem. Saj je le Veliko Ligojno krasilo ta dan sedemnajst mladcev, ki so bili liki neomajni stebri lepa priča zvestobe in ljubezni svojemu Vladiki udanega ljudstva. Čast vrlim Ligonjcem!

n Iz Idrije. V ponedeljek, 3. t. m. so v našem uršulinskem samostanu razstavili izdelke, katere otročji vrtec in gospodinjstva šola izvršuje. Precej bogato in zelo okusno je bilo vse razloženo, ljudstva je bilo vedno polno. Takoj pri vstopu so te vabili k zajtrku, kava in razno pecivo je kar vabilo človeka: vsedi se in postreži si, žalibog si smel le gledati, ne pokusiti. Takoj naprej za

kosilo, razne stvari za na juho, različne prikuhe in sploh vse kar spada na mizo, kar človek po dopoldanjem trudu rad zavžije. Domače sladkarije, ne drage, a zopet druge, precej drage, a vse tako okusno in snažno pripravljeno, da si na prvi mah videl, tu je šola za prihodnje gospodinje, ki morajo znati vse domače pridelke tako porabiti, da ne stane preveč denarja in je vendar užito in tako okusno, da te kar vleče k mizi. Je res praktična šola za domačo hišo. — V drugi sobi so bili razni izdelki šivanja, krpanja, kvačkanja, ogrinjala ali cele obleke, katere so si učenke v šoli same naredile, obleke za delavnik ali za praznik. — Celo otročji vrtec nas je presenetil z nekaterimi risbami. Otroci se tu le igrajo in po malem k učenju napeljujejo in vendar se tu že kažejo talenti, ki s pridnostjo že pri petih letih nekaj dosežejo. — Ljudje so kar strmeli, kaj se dá vse v praktičnem pouku izvesti, vsak je hvalil in pripoznal lep uspeh. Seveda oni, ki nalašč nočejo priti se prepričati, bodo še nadalje trdili, da je ta šola nepotrebna. A to trdijo le v svojih listih, svoje otroke pa pošiljajo v zavod starši brez razlike strank. In to je gotovo najboljši pričevali.

Dobre knjige

Zgodovina novejšega slovenskega slovstva. II. del. Spisal prof. Grafenauer. »Doba narodnega probujenja«, nazivana tudi Bleiweisova doba, ena najzanimivejših razdobji v našem narodnem, kulturnem in slovstvenem življenju, obsegajoča razvoj našega slovstva od leta 1848. do 1868. Še bolj kot I. bo vzbudil zanimanje II. del Grafenauerjeve zgodovine, ker se bo tu opisanih mož še marsikdo izmed nas sam spominjal, saj beremo ondi imena in delovanje mož, katere smo poznali osebnost. Delo prof. Grafenauerja je tako pregledno, da bo zanimalo vsakogar, tudi takega, ki se sploh ne peča s slovstvom. Broširan izvod stane 6 K 20 vin., vezan v platno 7 K 20 vin. — Naroča se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Za kratek čas

Dober odgovor. Upnik sreča svojega dolžnika in ga za božjo voljo prosi, naj že enkrat plača svoj dolg. Ta pa ves nevoljen zakriči nad njim: »Pustite me pri miru, kaj mislite, da sem samo vam dolžan!«

Rešitev ugank ali zastavic.

Rešitev uganke:

1—2 pohajač; 3—4 Nikolaj; 5—6 resnost; 7—8 planšar; 9—10 alkoran; 11—12 čeljust.

Rešitev kriptograma:

Lampe.

Rešitev zastavice v okviru:

Roman, Peter, Jožef, Pavel.

Skrivalnica.

Kje neki mi je zopet ostal ta porednež Fricko?

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Praga, 5. julija: 16, 39, 61, 79, 56.

Dunaj, 8. julija: 26, 4, 28, 58, 67.

Gradec, 8. julija: 83, 31, 70, 25, 78.

Izjava in svarilo.

Izjavljam, da bom vsakega, o komur bom zvedel, da trosi o meni obrekljive in lažnjive vesti, izročil sodišču.

Jožef Kotnik,
trgovec v Mirni peči.

2111

Išče se majarca ali majar

ki bi oskrboval 16 glav govede. Hlev je čisto po novem vreden, ima tudi avtomatičen samonapajalnik. Plača po dogovoru. Nastop službe lahko takoj. Ivan Bugar post. Visoko, p. St. Jurij pri Kranju.

2039

Razprodajam orožje vsake vrste, kot puške Hammerless, Drillinge, Lancaster in Flabert, samokrese, pištole itd. po tverških cenah. Popravila sajence. Zanimajivim očem dovoljem ugodna dela odplačila. Pošiljam tudi boljše puške, ne da bi se stilo kupiti 8 dni na poskušajo in ogled. Ceniki zastoj in tranko. F. Dušek, tovarna pušk, Opatovo št. 52 ob državni železnici, Češko. 1924

Narav. nakup. Ustanovlj. 1870.

Vse obstoj. v kakovosti in izborni izvršitvi strela

nedosežne lovske puške

kot: samokrese, streljivo in predmete za lovcu po brez konkurenčnih nizkih cenah dobavlja

tovarna lovskih pušk: ANTON ŠODIA, Borovlje (Koroško).

Vse vrste popravila točno in poceni. Ceniki zastoj. Dolgo jantstvo. 1885

Razprodaja ostankov!

Pri naših vsakdanjih množicah, pošiljavah se je v teku sezone nakopilo

stotine ostankov

najnovejšega modnega blaga za obleke za gospe, dame in dečke,

katere razprodajamo po znatno znižanih cenah

Ne opustite ta izred. zgod. prilož. nakup in zahtevajte našo zbirko vzorcev s zaznamkom ostankov.

Prva slika, razprodaj. tovar. blaga

„SUDETIA“

Jägerndorf št. 1. Avstr. Slez.

Prodaja se malo

2115

posestvo

v Zgornji Šiški štev. 52, več se izve istotam.

Več šivilij

sprejme I. Bartmann, Bled, Gorenjsko.

2119

Pojasnilo.

Služajno opozorjen na neosnovan napad v socialistični »Zarji«, sem primoran na istega kratko odgovoriti sledeče:

Resnica je, da sem na shodu na Uncu izustil besedo »fej« na one, kateri so v Ljubljani pri obč. volitvah, kakor je govornik omenjal, na redovnice pljuvali; nasprotno sem pa molčal, ko se je govorilo o socialnih demokratih. V svoji trgovini vsakemu rad pošteno in prijazno postrežem, naj si bo katerekoli stranke, nikogar ne žalim, naj si bo v prodajalni ali gostilni; jezični dopisun se pa prav lahko ogne moje hiše, ker pri njem bi ne mogel zaslužiti niti neslanega kropa. Vsak trezno misleč človek mora imeti svoje prepričanje in mišljenje, tako smem tudi jaz biti S. L. S. somišljenik, katere je že nešteto krat pokazala s svojim delom, da je res tega imena vredna. Dobro mi znanega dopisuna pa imenujem grdega obrekovalca in lažnjivca. Potrdi naj s svojim podpisom svoje laži tako, kakor jaz podpisujem to pojasnilo in pogovorila se bova drugod. V časopisu mu ne odgovarjam več.

Rakek, dne 7. julija 1911.

Ivan Fatur.

1 kg sivlega skubljenega K 2—, boljšega K 240, pol belega prima K 280 belega K 4—, finega mehkega puha K 6, prvovrstnega K 7—, 8— in 9—00. Sivlega puha K 6—, 7—, belega finega K 10—, prsnega puha K 12— od pet kg naprej franco.

Dovršene napolnjene postelje

iz gostega, trpeznega, rudečega modrega ali belega injet (nankin) blaga. 1 pernica 180 cm dolga, 130 cm široka, z 2. vzglavnicama, vsaka ca. 50 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim slivim, puhastim in trpežnim posteljnim perjem K 16—, s pol puhom K 20—, s puh perjem K 24—. Posamezne pernice K 10—, 12—, 14—, 16—. Posamezne vzglavnice K 3—, 3-50, 4—. Pernice 200 krat 140 cm velike K 13—, 15—, 18—, 20—. Vzglavnice 90x70 cm velike K 4-50, 5—, 5-50. Spod. pernice iz najboljš. gradla za postelje 180x116 cm velike K 12— in 15—, razpošilja proti povzetju ali naprej vplačilu.

Maks Berger Dešenica št. 412 a Češki les.

Nikak riziko, ker se zamenjava dovolj ali denar vrne. Bogati ilustr. ceniki vsega postelnega blaga zastoj. 2117

Odda se več prodajalniških prostorov

v katerih se je doslej nahajala gostilna in špecerijska trgovina. Prostorori so na zelo lepem kraju.

Natančneje pove hranilnica in posojilnica v St. Juriju pri Kranju.

Kdor vzame prostore za gostilno, mora imeti koncesijo, ker iste pri hiši ni.

2023

Dobro računale

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridelek za kavo v svojem gospodinjstvu

„pravega :Francka: s kavnim mlinčkom“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega :Francka:“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

1585

Kaj je dobro -

na to vprašanje je zelo težko dati splošen odgovor, ki bi bil vsem enako po gođu. Eden pravi tako, drugi zopet drugače. Ampak čisto gotovo bo na to vprašanje marsikdo odgovoril, da dobro je skodelica dobre kave ob vročem poletnem popoldnevu. Tak odgovor bo dala na to vprašanje prav posebno marsikatera ženica. Poznal sem staro ženico, ki je večkrat rekla, da ji je skodelica dobre kave nad vse na svetu. Dobra kava ji je bil edini užitek in žalostna bi bila, ko bi jo morala kateri dan pogrešati. In res je dobra kava stvar, ki človeka poživlji, osveži in okrepi, posebno ko popoldansko poletno solnce pripeka, ali pa zjutraj, predno gre človek na delo. Znano je pa gotovo vsem, da ni vsaka kava enako dobra, oziroma da je poleg dobre kave tudi slaba kava. Kajti s kavo je kakor z vsako drugo stvarjo: če ni prav pripravljena ali če je pripravljena iz neprimernih snovi, ni dobra.

Kako se mora torej kava pripraviti, da bo res dobra?

Vsakemu bo gotovo jasno, da se mora vzeti zanjo dobro zrno. Ne bo pa vsak morda vedel, da je ravno to

liko odvisno od kavnega pridanja ali — kakor po navadi ljudje to stvar imenujejo — cikorie ali — ker se ta stvar kavi primeša — kavne primesi. Kavi primešavati tudi druge snovi — kavne pridanke ali primesi — je že stara navada. Predvsem se s tem prihrani mnogo kave, ki je — to ve vsaka gospodinja — draga. Še bolj pa se pridevajo kavi kavne primesi zaradi tega, da se kavi izboljša okus in odzamejo neprijetne lastnosti ter škodljivi vplivi, ki jih ima kava sama zase. Sama kava namreč nima posebno dobrega okusa, tudi ne prikupljive barve in ugodnega vonja. Sama kava zase tudi neugodno vpliva na glavo. Če pijesh samo kavo, kateri nisi pridejal dobre kavne primesi, te bo od nje glava bolela in spati ne boš mogel. Tudi srce ti bo močno bilo. Zgodilo se je celo že, da je tega ali onega, ki je pil močno kavo, kateri ni bilo pridejane nič kavne primesi, zadela kap. Kavna primes ima torej važno nalogo, da odstrani vse neprijetne in škodljive učinke kave. Ker je pa kavna primes tako važna stvar, je tudi jasno, da moramo pri nje izbiri biti posebno pazljivi. Kajti dobra kavna primes kavo izboljša, slabša jo pa še poslabša. Pri izbiri dobre kavne primesi našim gospodinjam hvalabogu ni treba več veliko izbirati in premišljevat, katero bi kupile. Saj danes že vse vedo, da je najboljša **Kolinska kavina primes v korist obmejnim Slovencem**. Ona je

med vsemi najizdatnejša in zato tudi najcenejša, kajti porabi se je veliko manj, nego vsake druge. Ona daje dalje kavi izvrsten okus in lepo barvo ter prijeten vonj. In slednjič je ta kavna primes pristno domače blago. Na prodaj je v korist obmejnim Slovencem. V vsakem oziru torej zasluži, da ji dajo slovenske gospodinjne prednost pred vsemi drugimi. Če smo v začetku postavili vprašanje, kaj je dobro, lahko rečemo, da se en odgovor na to vprašanje glasi tako-le: Dobra je kava, ampak samo tista kava, ki ji je pridejana **Kolinska kavina primes v korist obmejnim Slovencem**. Zato slovenskim gospodinjam prav toplo priporočamo, naj kupujejo samo to kavno primes, kajti s tem koristijo sebi, ker kupujejo v resnici dobro blago, koristijo pa s tem tudi obmejnim Slovencem, ker kupujejo blago, ki je njim v korist na prodaj. Nobena slovenska gospodinja bi ne smela biti brez **Kolinske kavine primesi v korist obmejnim Slovencem**. Opozarjati pa moram vse slovenske gospodinjne, da pri nakupu pazijo na napis: „v korist obmejnim Slovencem“ in pa na to, da je na vsaki škatljici pritisnjen pečat „Slovenske Straže“. Le tiste škatljice s to kavino primesjo so prave in pristne, ki so tako opremljene.

Razpisuje se služba

organista in cerkovnika
pri župni cerkvi v Ambrusu. — Natančnejše podatke daje župni urad v Ambrusu, p. Zagradec na Dolenskem. 2003

Učenko, deklica iz poštene hiše, se sprejme takoj za večjo trgovino na deželi, ki je spojena z buffetom. Ponudbe je pošiljati: Trdka Jenko, Podgrad, Istra.

Prometna pisarna J. Rozmana
v Kranju, Glavni trg hiš. št. 129.

Kdor rabi denar, kakor posojila proti vknjižbi ali brez vknjižbe, na kratke in dolge obroke, **Kdor hoče svoj denar posoditi na zemljišča**, proti dobremu obrestovanju in zadostni varnosti,

Kdor si želi olajšati dolg s tem, da se mu zniža obrestna mera, ali da prevzame različne dolgove en sam upnik, ali da se dolg odplačuje v obrokih,

Kdor želi prodati ali nakupiti zemljo ali poslopja, po posameznih parcelah ali skupno,

Kdor želi nakupiti ali prodati državne vrednostne papirje, obligacije, žrebe (loze) itd.

Kdor želi svoje vrednostne papirje ohraniti v ognjevarnih blagajnah proti izročitvi ključev (Safe Deposits), ali zavarovati proti kurznim izgubi pri žrebanju, ali pregledati žrebanja srečk,

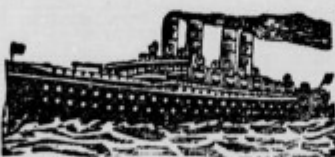
Kdor želi nasveta v vsakovrstnih denarnih zadevah ali glede prodaje in nakupa zemljišč itd., naj se obrne ustmeno ali pismeno na:

Prometna pisarna J. Rozmana
v Kranju, Glavni trg hiš. št. 129.

2110

Organista in cerkovnika

sprejme župni urad na Rovih. Nastop o Vseh svetih ali o Sv. Juriju. Služba lahka in priznana dobra, kogar veseli poljedelstvo. — Za živinorejo vzoren hlev. 2074

vožnja s 2927/07 **Cunard Line**

Bližnji odhod iz domače luke

Trsta: Saxonia 23./7., Pannonia 8./8., Carpathia 22./8., 1911.

Iz Liverpoola: Lusitania (najboljši največji in najlepši parnik sveta), 29./7., 19./8., 9./9., 7./10., 1911, Mauretania 22./7., 12./8., 2./9., 23./9. 1911.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomsk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 170— za odraslo osebo vstevši davek in K 100— za otroka pod deset let vstevši davek.

Dobro vino

rudeče in rumeno se dobi po nizki ceni pri Ivan Savniku (Besenčanu) v Kranju.

Naročajte „Slovenca“

V Ameriko in Kanado

zložna, cena in varna

Dr. Ivan Dimnik

naznanja vljudno, da je otvoril s 1. julijem 1911 svojo

2068

odvetniško pisarno v Krškem.

Vijake
razne moči za
stiskalnice
(preše)
izdeluje
A. Tomšič
kovač, Urd, p. Vrhnika.

Trgovina z železnino in cementom.

Fr. Zoré Ljubljana Karlovska cesta št. 8

priporoča vedno svež portland- in roman-cement, bljče za stropce, strešno lepenko, pločevino za strehe, okove za okna in vrata, pumpe in cevi, štedilnike, lito-železne kotlje, parnilnike in kotlje za žganje kuhali. — Veliko izbor kuhinjske posode, kakor tudi bogato pozlačenih nagrobnih križev itd. — Zaloga karbolinaja, prašnega in strojnega olja.

1908

Uradno ura od 8. rano do 7. ure zvečer.

Ustredni banka
českých spořitelén
Gara. banka českých hranic.
Vloge na knjižice: **4 1/4 %**
Premijne vloge: **4 3/4 %**
Vloge v tekočem računu in vloge fikane najugodnejše.
Bančno trgovanje vseh vrst. 135 52-1
Oddelek za vadje in kavcije.
Uradno ura od 8. rano do 7. ure zvečer.

Ving skel K 113.000-900.

Otvoritev trgovine.

1998

Dovoljujemo si slavn. občinstvu naznaniti, da smo otvorili dne 5. maja t. l. trgovino z urami, zlatnino in srebrnino. Popravila ur itd. se izvršujejo strokovno natančno in solidno. Za obila naročila se priporoča velespoštovanjem

TRGOVSKA DRUŽBA

Ljubljana, Sodna ul. 3.

Ceni fotograf. aparati !

Kompletni fotograf. aparati dajo znamenito dobre slike, s ploščami, papirjem, kemikalijami in podukom velikost slik 6x9 cm K 1.90, 9x12 cm K 3.80, 5x70, 9x70 itd. (poština posebej).

Natančne krasne kamere in dvojni anastigmati nedosežni in poceni!

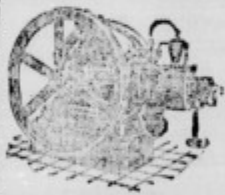
Rabljeni aparati in objektivni znanih tvrdk zelo poceni! Glavni ceniki obsegajo 130 strani zastonj, ravnotako priložnostni ceniki.

1878

Elfr. Birnbaum tovarna fotograf. aparatov Nirschberg 326, Češko.

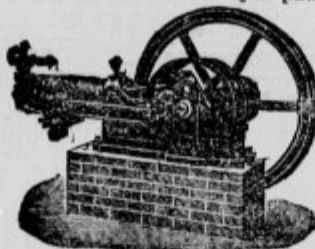
CLIMAX motori na petrolej

Najcenejši obrat.

Backrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX.6.
Reitgasse 33/34.

1 do 2 vinarja obratnih stroškov za uro in HP z mojim pat.

motorjem z močnim pritiskom in za surovo olje
od 16 HP naprej; 4 do 5 vin. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2-10 HP tudi stoječe motorje

Tvornica motorjev
I. WARCHALOWSKI
Dunaj III., Paulusgasse 1.
Na tisoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji. 315

Odda se služba

organista in cerkvenika

v Sodražici. Plača 1000 kron. Oženjeni imajo prednost. Službo je nastopiti s 1. septembrom t. l. 2045

S. Benisch

čeno posteljino perjo!
1 kg sivga, dobrega skubljenega 2 K; boljšega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izredno finega, snežnobelega, skubljenega 6 K 40, 8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfinejši preni puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko.

Dovršene postelje iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim, puhastim posteljinim perjem 16 K; z polpuhom 20 K; z puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 140 cm široke, K 13, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje pernice iz močnega, pasatega gradla, 120 cm dolge, 116 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Pošilja proti povzetju od K 12 višje franko. Zamenja dovoljena, za nepopolno denar nazaj. Cenik zastonj in franko. **S. BENISCH, v Dešenici štev. 71, Češko.**

Najcenejša in najhitrejša vožnja

v Ameriko

je s cesarskimi brzoparniki
„Kronprinzessin Cäcilja“
„Kaiser Wilhelm II.“ — „Kronprinz Wilhelm“
460 „Kaiser Wilhelm der Grosse“.
Podrobna pojasnila in potrebni pouk da vsakomur
EDVARD TAVCAR, Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 35, nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Sloveči 200 letni

Požunski Seehofer-jev rastlinski balzam
proti zaprtju, slabi prebavi, boleznim na jetrih,

črevesih, ščipanju, zlati žili itd., je samo pristen z radešim rakom kot vrstveno znamko. — Dobilo se vseh lekarnah in naravnost edino pri upravičenem izdelovalcu **Ladislavu Földes, lekarna „Zum roten Kreuz“**

Pozsony 114 (Požun) Ogrsko.

Pozarejanja se sodeliško založujejo.

1885 Cena eni steklenici 70 vinarjev. 10

Vrščena znamka. Po povzetju šest steklenic franko K 4.00. Glavna saloga za Avstrijo: **Paul Redtenbacher, lekarna „Zum roten Kreuz“, Dunaj XIII., Ankerstrasse Nr. 141/114.**

Prodajalo se bode posestvo

na zelo lepem kraju v Ihanu potom javne dražbe v pondeljek dne 17. julija 1911. Začetek ob osmi uri dopoldne. Posestvo obstoji: iz hiše, gospodarskega poslopja, vrta, njiv, travnikov in gozdov. Prodalo se bode skupaj ali vsaka parcela zase. Hiša je poleg ceste in blizu župne cerkve. Ogleda se lahko vsaki dan pri Antonu Brezniku, Ihan 7 pri Domžalah. 2108

Priznано dobro blago

za moške in ženske obleke

sukno, platno in drugo
manufakturno blago se
2706 kupi najceneje 26

„Pri Gorenjki“
v Ljubljani, Pogačarjev trg.

Ostanki po znižanih cenah.

Žene in dekleta

kadar bodete kupovale

blago za lepe obleke, rute,
kakor tudi drugo blago

oglasite se zagotovo kadar pridete
v Ljubljano v gvantni trgovini

R. MIKLAUC

Stritarjeve (Spitalske) ulice 5

594 tam najdete

zelo veliko izber blaga vsake vrste,
poštene ugodne cene ter prijazno in
zaneseljivo dobro postrežbo.

Imate li

kedaj tako ugodno priliko? Kje še, kot pri meni, dobite 40 metr. sortiranih ostan- kov med istimi:

Delen zelo moderni vzorci za damske obleke in bluze. Ang. c. cifir okusni vzorci za srajce, bluze itd. Kanafas živahne barve za postelne prevleke. Oxford za moške srajce za vsakdanjo uporabo, zelo močan. Platno belo izborna kakovost. Pepita bl. go za obleke in bluze. Modrikast: blago za kuhinjske predpasnike in obleke za doma; za samo

17.-K?

Vsi ostanki popolnoma brez napake in z jamčeno pristno barvni. Dolgost ostan- kov 3-10 metrov. Nikak riziko. Naročite takoj! Dalje 40 metr. finega platna za sivo in posteljino perilo za K 19.50. Rjuhe brez sila, z jamčeno platno, nedosežna dobra kakovost 160 cm široke, 80 cm dolge, komad K 2.65. Najmanj se odda 6 kosov. Razpošilja se po povzetju!

Thalnica Julij Kantor, Baby pri Nachodu (Češko).

Pijte samo

„Tolstovršsko slatino“

ki je edina slovenska ter najboljša
zdravilna in namizna kislavoda.
Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.

Potniki v Ameriko
Nateri želijo dobro, po ceni in
za nesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Kmetetka
v Ljubljani Kolobovske, ulice 26,
Kokovrstni Pojasnila dajo se brezplačno.

Trgovina železnine

Štefan Nagy

Ljubljana, Vodnikov trg 5

priporoča svojo
veliko in bogato zalogo

železa, železnine,
štedilnikov,
vseh vrst delov za vod-
njake, nagrobnih križev
pristno pozlačenih.

Portland-cementa, poljskega mavca,
štukatur, žične mreže in mnogo
drugega.

1733

1997

3

popolne obleke

vsebujejo moji 40 metrov dolgi ostanki za
20 kron in sicer: 1 moderna obleka iz lista, 1
prakt. obleka za hišna opravila in 1 krasna po-
letna obleka. Ostali ostanki se lahko porabijo
za predpasnike, bluze itd.

12

popolnih sraja

vsebujejo moji 40 metrov dolgi rumenčasti o-
stanki tkanine lepo, dobro blago za 22 kron.
Ostali ostanki so pripravljeni za najboljšo opremo.

Razpošilja se po povzetju

Prvovrstna tovarniška razpošiljalnica

Josip Frankenstein, Jaromer 91, Češka.

Od ostankov se ne pošiljajo vzorci.
Od vseh drugih predmetov vzorci na željo franco.
Vzorci se morajo vrniti.

Pri vsem perlinem blagu se dobi vsled za-
poznele sezije 10 % popusta.

Bejensko **ZAJEC & HORN** Ljubljana
podjetje ima v zalogi Dunajska c.

1827

najboljši strešnik sedanjega časa:

„Zenit,, asbestni škrlji „Zenit,,

je popolnoma varen proti ognju, kar pri „Eternitu“ zanikavajo.
Zastop za Kranjsko in Južno Štajersko. — Umetno kamenje:
stopnjice, spomeniki, oltarji, obhajilne mize. Tlakovi: mozaične plošče in ksilolit.

Kupimo

vsako množino

lanenega semena

Ponudbe naj se pošljejo na naslov:

Zabret & Huter
Kranj

2030

Voljeno blago

in kambrik za ženska ob-
leke dobite najceneje iz
Zgodov. razpošiljalnice
R. STERMECH v Celju.
Vzorci zastopni.

Zastopniki in potovalci!

za obiske zasebnih pro-
dajalcev s suknemim
blagom za gospode in
dame se sprejmo proti
visoki proviziji event.
pozneje stalno pri prvi
razpoš. sukna. Ponudbe
pod: „Weltfirma 92432“ na
anonimno pisarno M. Unkes Necht.
Dunaj 1/1. 1879

Priporočamo novo trgo-
vino manufaktur. blaga

J. Ciuha

„Pod Trančo“
Ljubljana, Stari trg števil. 1.
1950 prej bazar
postaja elektr. železnice.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:

Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajdi.

Povzročila slast do jedi, okrepla
živece, zboljša kri in je re-
konvalescentom in malo-
krvnim zelo priporočeno od
zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovije.

:: Prva produktivna zadruga ::

Izdelovalnica cerkvenih umetnih reči
pri Sv. Ulrichu, Gröden, Tirolsko

(reg. zadr. z om. jam.)

ni nikak prekupni zavod, ampak ob-
stoji iz lastnih izdelovateljev in se pre-
čast. duhovščini toplo priporoča pri
potrebi oltarjev, prižnic, križevih po-
tov, božjih grobov, kipov itd. itd.

Pojasnila dajo:

1399

c. kr. obrtno pospeševalni urad, Dunaj,
slav. obrtno-pospešev. zavod trg. zbornice, Bozen,
c. kr. obrtna šola za risanje in modeliranje v
St. Ulrichu, Gröden.

Proračuni, risbe, katalogi točno in brezplačno.

Daje po **$4\frac{3}{4}\%$**

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje - **po $4\frac{3}{4}\%$** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 75 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Daje tudi svojim članom **predjame** na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

2553

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Avstrijska družba z omej. jamstvom za Benz-motorje, Dunaj X., Mannhartgasse 4.

DINAMI

DINAMI

BENZ

- DIESEL -
- SESALNI PLINO -
- BENZOL -
- NASUROVO OLJE -
- BENZIN -
- ELEKTRO -

MOTORJIKompletne
Električne centrale

856

Tovarni in špedijski vozovi

Glavno zastopstvo za Kranjsko: Zaved za tehnične in elektrotehnične naprave, Ljubljana, Dunajska cesta. Istotam so motorji na ogled.

Na boljša in najsigurnejša prilika za šfedenjel

Denarni promet do 31. decembra 1910
čez 87 milijonov kron.

Lastna glavnica K 608.996.84

Stanje vlog dne 31. decembra 1910
čez 21 milijonov kron.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

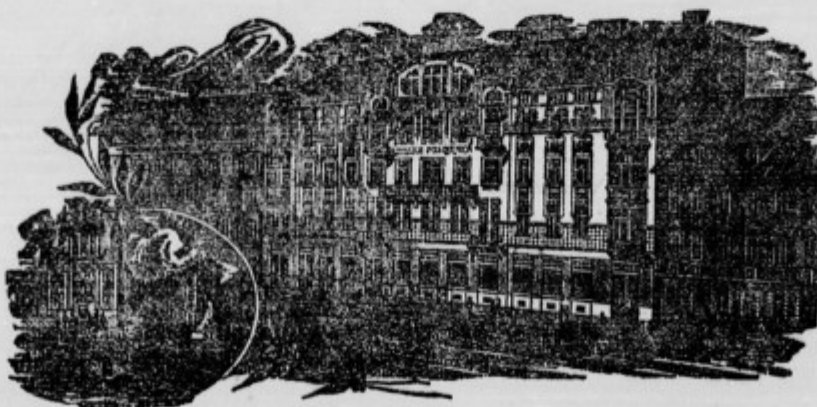
6

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Unlon“ za frančiškansko cerkvi

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

 $4\frac{1}{2}\%$

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih **100 kron čistih 4.50 kron na leto.**

Za nalaganje po pošti so poštino-hran. položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadružnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vredn. papirjev. Menjice se najkulant. eskomptirajo.

Dr. Ivan Šusteršič, predsed. Josip Šiška, stolni kanonik, podpredsed. Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu n. L. Fran Povše, vodja, graščak, državni in deželni poslanec. Anton Kobl, deželni poslanec, posestnik in trgovec, Breg p. B. Karol Kauschegg, velepos. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, podpredsednik, trg. in obrt. zbornice in hišni posest. v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik „Ljudske posojilnice“. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Šilbar, župnik na Rudniku.

